

Dr. Marcell Mihály:

HÚSVÉT

III/2. rész: Húsvét UTÁNI EGYES Vasárnapok III. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

44. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	4
A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek	4
Különálló beszédek	4
1. beszéd: Az égi Atya nyomai a földön	4
2. beszéd: Isten nyomai lelkünk szentélyében	5
3. beszéd: Az örök tevékenység csodajele	6
4. beszéd: Az „örök Atyánk” erejével járunk	6
5. beszéd: A mélységek titka	7
6. beszéd: A tevékeny sírok.....	8
7. beszéd: Az élet igazi letörése.....	8
8. beszéd: A szeretet örök diadala.....	9
Beszédlánc/szerű sorozatok	9
Összefogó cím lehetne: Ahol mindig megtaláljuk az Urat.....	10
1. beszéd: A szépség világában.....	10
2. beszéd: A jóság világában.....	10
3. beszéd: Az igazság világában.....	10
4. beszéd: A harmónia világában.....	10
5. beszéd: Hol él tehát az ember?.....	10
1. beszéd: Az élethullámok.....	10
2. beszéd: A hullámok magassági pontjai.....	10
3. beszéd: Az együttesek boldogsága	10
4. beszéd: A távolodás fájdalma	10
5. beszéd: És az örök találkozás?.....	10
6. beszéd: A Szeretet örök áramlásában	11
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	11
1. (Introitus) beszéd: Jubilatio creaturarum.....	11
2. (Introitus) beszéd: Vannak-e az Úrnak ellenségei?.....	11
1. (Oratio) beszéd: Az életzarándokok segítése.....	12
1. (Graduale) beszéd: Az Úr a mi Üdvözítőnk	12
2. (Graduale helyett) beszéd: Az örök haza útja	13
1. (Offertorium) beszéd: Dicsérem Uramat a földön	13
2. (Offertorium) beszéd: Dicsérem Uramat az égben	14
1. (Secreta) beszéd: Az égiek igényese	14
1. (Communio) beszéd: Fui in terra	14
2. (Communio) beszéd: Vado ad Patrem.....	15
1. (Postcommunio) beszéd: Az égi Eledel tápláló ereje.....	15
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek	16
Különálló beszédek	16
a) alcsoport: A szeretet egybefonó erejének gondolatai	16
1. beszéd: A szeretet áramköre	16
2. beszéd: A földi szemek előtt elsötétedik az Úr.....	18
3. beszéd: Lehetséges-e az Úrtól való elszakadás?	18
b) alcsoport: A „búcsúzó Mester” – a gondolatok középpontja	20
1. beszéd: A búcsúzás hangulata.....	20
2. beszéd: Az „előkészítő” Mester	21
3. beszéd: Életködökben.....	21
4. beszéd: Atyámhoz megyek	22
5. beszéd: A Mester ígérete erő	22
6. beszéd: Rövid szomorúság – örök boldogság.....	23
7. beszéd: Jelen fájdalom – jövő életöröm.....	23
8. beszéd: A Mester az Atyához megy	23

9. beszéd: A Mesterrel – az Atyához.....	23
10. beszéd: Mindig erőnk az Isten	23
11. beszéd: Földi életünkben – és örök együttesünkben.....	24
12. beszéd: Isten vezetésével – biztos a célérés	24
13. beszéd: Isten gyermekei vagyunk.....	24
14. beszéd: A család népe és az elhagyottak egyedülléte	24
15. beszéd: Életünk igazi tartalma	24
c) alcsoport: Végezetül szót ejthetünk a például hozott – édesanyáról is	24
1. beszéd: Az életszolgálat útján.....	24
2. beszéd: Az „új élet hajnalhasadása”	25
3. beszéd: Az „új élet” beköszöntésénél.....	25
4. beszéd: Az „új élet” virágzásánál.....	25
5. beszéd: Az élet sodránál	25
6. beszéd: Az „örök élet hajnalánál”	25
I. beszédlánc címe: „Az Úrral való találkozás”	25
1. beszéd: A találkozás lélektana	26
2. beszéd: Már a keresztség csordulásában	26
3. beszéd: Jó szüleink képében	26
4. beszéd: A Kereszt tövében.....	27
5. beszéd: A kenyér színe alatt.....	27
6. beszéd: Utolsó percünkben	27
I. beszédlánc címe: Az elválás szomorúsága és öröme	28
II. beszédlánc címe: Modicum – aeternum	28
III. beszédlánc címe: Elszakadhatunk-e a Mestertől?	28
1. beszéd: Mi – igen	28
2. beszéd: Ő – soha	29
3. beszéd: Mi visszatérhetünk.....	29
4. beszéd: Ő – mindig a mienk	29
IV. beszédlánc címe: A hazatérés öröme	29
V. beszédlánc címe: Akik az Úrhoz fűződtek	29
VI. beszédlánc címe: Az Úrhoz fűződés boldogsága.....	30
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckéhez fűződő beszédek	30
Különálló beszédek	31
1. beszéd: A pogányok ítélete.....	31
2. beszéd: A keresztények élete	32
Beszédláncok	32
I. beszédlánc címe: A helyes útra tanítás	32
1. beszéd: Az apostolfejedelem kérelme	32
2. beszéd: Tartózkodjatok a testi kívánságoktól	32
3. beszéd: Jó magaviseletet tanúsítván a pogányok között.....	33
4. beszéd: Jó cselekedeteitekből megismernek titeket	33
5. beszéd: „Dicsőítsétek Istent a látogatás napján”.....	33
II. beszédlánc címe: „Hódolás a hatalom előtt”.....	33
1. beszéd: Engedelmesek legyetek minden emberi teremtménynek	33
2. beszéd: „Királyok, helytartók, fejedelmek”	33
3. beszéd: A hatalom hivatása a gyakorlatban.....	33
4. beszéd: „A gonoszok palástjától óvakodjatok”	34
5. beszéd: Mindenkit becsüljétek.....	34
I. beszédlánc címe: A hatalom hivatása.....	34
II. beszédlánc címe: Minden hatalom eredete	34
III. beszédlánc címe: A hatalom és az ember	35
IV. beszédlánc címe: Isten lesz az erőd	35

Előszó

Húsvét utáni III. vasárnap kettős szempontból érdemel figyelmet. Először maga a vasárnap jellege és „írott liturgiájának” szép szövege sok olyan gondolatot vet fel, amely különösen szép beszédek mondására hangol. De másodsorban itt ünnepelhetjük „Szt. József oltalma” ünnepét is, amelynek dátuma az előző szerdára esett. – Beosztásul azt választjuk, hogy az **A/ részben** a vasárnap liturgiájából az alapgondolatokat fogjuk magyarázni. Majd **B/ részben** az „írott liturgia” magyarázása következik. Ebben – **a/ csoport** alatt a „kis liturgia” szövegeit értelmezzük, – **b/ csoport** alatt az evangéliumi szövegeket értelmezzük. Tárgyi szempontból figyelembe vesszük az evangéliumi Mester elszakadásának, Atyához menekülésének és ismét feltűnésének előrejelzését, illetve ígérését. Így tehát igen alkalmas témául kínálkozik a **Mester szeretetkapcsolata**. Fáj a távozás, tudja, hogy üres így az élet; ígéri, hogy visszatér... De lehetne szólni arról is, hogy milyen **gondos** a szerető Mester és mennyire **előrekészít** mindent... Folytatható volna azokkal a gondolatokkal, amelyek így foghatók egybe: **Atyjánál a Mester és így az Atyán át velünk a Mester**. Azután át lehetne térni a **jelképes gondolatokra**. Az ember családias jellege igényli – az atyát. Szép tételt adna: árvák és családok élete... Záró gondolat lehetne: **így is velünk az Úr**. – Majd a beszédláncokat úgy fogalmaztam meg, hogy ezek egy egészen más gondolatcsoport körül mozogjanak... Az „**Úr távozása**” **így is** értelmezhető, hogy az **emberi tettek**, a bűnök távolítják el a Mestert! Ő jön, mi bűnösök eltávolítjuk. Ennek a központi gondolatnak első általános része lehetne az **elválás szomorúsága és az újra találkozás öröme**. – Azután lehetne beszélni az elszakadás **átvitt értelmű** gondolatairól, majd a **hazatérés örömeiről**, végül a Mesterhez fonódó lelkek **földi és örök boldogságát** színezheti. – Az „írott liturgia” harmadik: **c/ csoportja** a Szentleckehez tartozó beszédeket értelmezi. Tartalmi szempontból a Szentlecke arról szól: vándorok vagyunk és Isten hatalma alatt állunk. **Isten hatalom forrása, és az ember Isten szavának követője**. A tételek tehát az ember alázatos **alárendeltségének** területéről veendők. Óvakodni kell azonban attól a sötétlátó kísértéstől, amely teljesen elsüllyeszti a vándor ember **másodrendű célját, a saját boldogságát!** Úgy kell Isten hatalmát, útnak indítását és parancsokban csendülő hatalmát színezni, hogy ezeknek teljesítése az emberi élet boldogságának feltétele. – Lássuk most ezeket a részeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek

Különálló beszédek

1. beszéd: Az égi Atya nyomai a földön (Isten „nyomai”)

Bev.: A föld és ég Urát a nagyvilágban jelentkező útjának jelei nyomán keresem. –Az értelem szava az, hogy reá kell találnom a képről az Alkotóra. Mintha így kiáltanék föl önmagamra nézve: kié ez a kép és a felírás?... Az Istené! – a felelet. „Adjátok meg tehát... Istennek, ami az Istené” (Mt 22,21). Így tehát reám is áll a Zsoltáros imádságos éneke: „Neked szól szívem, téged keres tekintetem: a te arcodat keresem, Uram!” (Zsolt. 27,8). Miért? Mert képeddé teremtettél, Uram! – Hogyan nyomozhatom tehát az Isten útját, milyen jelek segítenek a reátalálásra?

1. Az egész mű és belső tartalma is erre utal.

a) Isten mindenhatóságának egyik formája: az önmagától való lét. „Mondá az Isten Mózesnek: Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). És a világa: a mástól való származás. Ennek **létezése** is arra utal, hogy itt a Végtelen járt: „Minden ő általa lett és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3).

b) A nagyvilág és a parányok is Teremtőt követelnek, azok is az Ő művei. De a fizikai lét mellett egybecsendülő munkájuk azt is jelzi, hogy a célbatörő **mozgás** is az örök Mozgatóra és Célkitűzőre mutat. „Megmozdul, mint a víz, a hegyeknek lába, mint a viasz, megolvad előtted a szikla” (Judit 16,18). Ő az Erő, Belőle a lét és Előtte semmivé lesz minden. A mozgás egybecsendülése is az Isten arcának a kontúrja.

2. Ámde a bontakozó és előretörő célbajutás csodás jegye is erre utal. Nem összevisszaság, hanem **rend** jellemzi a világot.

a) Ha lélekszemem fényét vetem a világra, akkor benne a **törtetést** és **célszerűséget** látom. Mégpedig azért, mert égi Atya fonja az élet szálaikat és Ő irányítja az élet célérését is. – Végül is az igazság az, hogy minden életrezdülés mélyén az okok során és a **rend** nyomán Istenre találok.

b) A hódoló felfigyelés mellett az **imádságot** is eszközül veszem, hogy a Teremtő fenségéhez emelkedjem. „Éjjel-nappal buzgón imádkozunk, hogy szemtől-szembe láthassunk és pótolhassuk hitek hiányát” (1Tessz. 3,10). Ezt mondja az apostol. De miért? Csak **kérésért?** Nem! Hódoló **szeretetért!** És az eredmény? Az Istenhez való **érkezés**. Imáink válaszául halljuk a természet és a kinyilatkoztatás szavát és elérjük Isten országát. „Nem ravaszul kiesztelt mesék nyomán adtuk nektek hírül Urunk Jézus Krisztus csodálatos erejét, hanem mint megdicsőülésének szemtanúi” (2Pét. 1,16). Ezt írja az apostol, tehát a tanítás is Isten nyomait ismerteti.

Bef.: Befejezésül vessük fel a nagy kérdést: végül is merre jár az értelmes ember szellemi kutatása? Belemélyed a nagyvilágba és a „nagyvilág” minden parányában –Isten nyomára akad. Ezt észleli, tudomásul veszi az ember, és maga az Írás ad magyarázatot mondván: „Kevéssé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg, és kezded művei fölé állítottad” (Zsolt. 8,6-7). Az igazság és a boldogító tartalom ez: a „**világ-ura-ember**” megtalálja a **mindenség örök Urát**, az Istent! Az eredmény pedig az, hogy örök boldogság kíséri az Isten és ember szeretetének örök egybefonódását.

2. beszéd: Isten nyomai lelkünk szentélyében

(Dogmatikus beszéd: Isten nyomai lelkünkben)

Bev.: A mi életünkről ezt írja az Írás: „...elalszik, testünk hamuvá lesz, a lélek pedig elszáll, mint lenge szellő, s életünk elmúlik, mint a felhő nyoma” (Bölcs. 2,3). – De az Úr nyomai végnélküli jegyek az ember életében. A természetben –Prohászka szerint– virág az Isten nyoma... Ember életében mik ezek?

1. Lelkünk szellemsége.

Tárgyi mivoltunk Isten nyomait viseli.

a) Természetünk – Isten képe. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Értelmünk – az igazat átfogja. Fényt vet az életre. Sőt a fogalmi világot is megismeri. – Ez az Isten nyoma a lélekben.

c) Akaratunk – a jót akarja. Birtokba vevő az élet kincseit tekintve. Mit mutat a lélek bontakozása? Szellemi gazdagodásunk állandó. Isten jelenléte mindig bennünk élő. Még ez is statikai nyom, mert az adott élet keretében tárja elénk a lelkiéletünk teremtette Isten képet. „Ezért amint hordtuk a földi ember képét, úgy hordani fogjuk a mennyeknek képét is” (1Kor. 15,49).

2. Szellemségünk érvénye.

Ez már dinamika.

a) Még inkább jele az **állandó** hasonulás. Jól mondja az Írás: „Mi pedig mindnyájan földetlen arc-cal szemléljük az Úr dicsőségét és dicsőségről dicsőségre ugyanazon képmássá változunk át az Úr Lelke által” (2Kor. 3,18).

b) Legtökéletesebb jele a **Hozzá idomulás**. Földön és az örök életben. Mindkettőre áll az Írás szava: „A férfi nem köteles fejét befödni, mert Isten képmása és dicsősége” (1Kor. 11,7).

Bef.: Létünk, lelkünk és szellemségünk Isten nyomait, természetfeletti, égi kegyelme pedig – természetét adja nekünk. Ez pedig a **teljes hasonulás**. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Minden emberre áll: „Boldog és szent az, akinek része van az első föltámadásban! A második halálnak nincs hatalma rajtuk, Isten és Krisztus papjai lesznek és ezer esztendeig uralkodnak vele” (Jel. 20,6).

*

Ez a beszéd reáépíthető Carrel: „Az ismeretlen ember” című művére. Még ma sem tudjuk, mondja a tudós, hogy kicsoda az ember. – **Alkalmazás:** de Krisztus mondja, hogy kiteljesülve „Isten fiai” vagyunk! Így: mi létünk is Istenre utal!

*

3. beszéd: Az örök tevékenység csodajele (Dogmatikus beszéd: A tevékeny ember)

Bev.: Az élet „perpetuum mobile”-je az ember. Testi és lelki tevékenységei állandó mozgást, előretörést mutatnak. – Hogyan észlelhető ennek egy-egy mozzanata?

1. Atyánk életjegyeit hordozzuk.

Isten az örök Tevékenység. Ennek jegyeit keressük az ember életében is.

a) Maga a tudatos életünk az Ő képének vetülete. – A tudatosság és a tevékenység is Isten képe. – „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27). – „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényvé lett az ember” (1Móz. 2,7). – „Ádám, az első ember élő lényvé lett, az utolsó Ádám pedig éltető lélek-ké” (1Kor. 15,45).

b) De a kegyelmi élet égi kegyének kincse, és így még inkább az Ő tevékenységének jegye. Ezt érinti a Bölcs mondván: „Mivel az örök világosság kisugárzása és Isten fölségének szeplőtelen tükre és jóságának képmása” (Bölcs. 7,26). – De egyenesen a kegyelmi életképet dicsőíti Szt. Pál: „Akiket ugyanis eleve ismert, azokat előre arra rendelte, hogy hasonlókká váljanak Fia képmásához. Így lesz elsősülött a sok testvér között” (Róm. 8,29).

2. Istenfiúi kiválóságként hasznosítjuk.

Az igazi tevékenységünk az a munka, amellyel a fenti kincseket **életté** értékesítjük.

a) Földi életben... Életünk virágzásba, erénypompába öltözzék! Ezt követeli és dicsőíti a Zsoltáros zengvén: „Olyan az ember élete, mint a fű, virítása olyan, mint a mező virágáé” (Zsolt. 102,15).

b) Örök életünkben. – Fenségesebben nem színezhető, mint az apostol szavával: „Mi pedig mindnyájan födetlen arccal szemléljük az Úr dicsőségét és dicsőségről dicsőségre ugyanazon képmássá változunk át az Úr Lelke által” (2Kor. 3,18). És a mi életvirágzásunk az Ő dicsősége. Reánk pedig áll majd a Zsoltáros szava: „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa” (Zsolt. 91,13).

Bef.: Isten örök kertje – embervirág gyönyörűsége. De ott sem elpihenő az élet. Hanem zengeni fog Atyánk szava: „Virágoztok, mint a lilium, illatot ontotok, és levéldíszbe öltöztök! Zengjétek dalt és áldjátok az Urat műveiért!” (Sir. 39,19).

*

Ez a beszéd reáépíthető Dante „Paradicsom”-ának poetikus rajzára, amely az örök boldogok életét színezi. – **Alkalmazás:** az **ilyen élet ősi vágya** az Isten adta valóságnak előfutamoza.

*

4. beszéd: Az „örök Atyánk” erejével járunk

Bev.: Hogyan jár az ember a földön? A **felületesen látó** csak megállapítja, hogy valahová torkollik földi utunk, de a **mélyen látó** észleli, hogy valóban és gyökérezetben Isten erejére támaszkodunk. – A föld is rajta pihen. „Amikor a tengert körülvette határaival, és törvényt szabott a vizeknek, hogy át ne hágják határaikat, amikor a föld alapjait megvetette” (Péld. 8,29). – Mi is Benne élünk. Mindnyájan tudjuk: „Nálad van az élet forrása, és világosságod által látunk világosságot” (Zsolt. 35,10). Azt is érezzük, amit a Zsoltáros zeng így: „Amint a szarvas kívánczik a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). – Hol jelentkezik az Isten ereje mibennünk?

1. Emberi – törtető megfeszülésünkben.

Látszólag lelkünk ereje dolgozik, de valójában Isten forrásából merít a lélek. Végül is ez az igazság: „A bölcsesség forrása Isten ígéje a magasságban, útjai öröktől fogva parancsok” (Sir. 1,5).

a) Így tehát létünk ereje – Isten forrásából fakad. Mégpedig olyanból, amely **éltető erőt** biztosít. „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14). Olyan forrás, amelyre áll ez az írási szó: „Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz” (Jn 15,5).

b) Mások segítségében is Istennel dolgozunk. Ez a munka Istennek kedves és embernek értékes.

Azért dicséri ékesen a jót tevőt a próféta mondván: „Mily szép a hegyeken annak a lába, aki kihirdeti és kikiáltja a békét! Hirdeti a jót, kikiáltja a szabadulást, és azt mondja Sionnak: királlyá lett a te Istened!” (Iz. 52,7) De ki képesít erre? Ismét csak az a felelet: az Isten! Jól jegyezzük meg: „Ha nem az Úr építi a házat, építői hiába dolgoznak rajta. Ha nem az Úr őrzi a várost, őre hasztalan virraszt feletted” (Zsolt. 126,1).

2. Isteni – nemes erőlködésünkben. Ez a szolgálat már **egészen lelki** területre irányul. – Milyen ez a munkánk?

a) Lélektökéletesítő (gyomlálás).

b) Erényfakasztó (termelés).

c) Életszolgálatot végző (mások lélekgazdagítása). Kivételesen még **csodás tetteink** is jelentkeznek. Ezek azután az **Isten kivételes kegyelmei**.

Bef.: Kicsoda tehát a mi gyámolító Erőnk? Maga az Isten.

*

Átépíthető az egész ezekre az írási szövegekre:

a) „Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5)

b) „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyán a szőlőműves” (Jn 15,1).

c) „Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek” (1Kor. 13,2).

*

5. beszéd: A mélységek titka

(Erkölcsi beszéd: A mélységek tanító szava)

Bev.: A feneketlen örvények is tanító iskolánk. Arról szólhatnak, hogy a **végtelen** Isten nyomait a **végnélküliség** titokzatossága is elárasztja. A Végtelen nyoma – a **végnélküli** titokzatosság. – Látható-e az emberek életében?

1. Tengerek mélye – életrejtélyek jelképe.

a) A tengernek mélyége **rejtett élet** csodavárása. Ki mérte fel? Még a próféta is csak kérdésben állítja elénk: „Az ég magasságát, a föld szélességét, az óceán mélységét ki tudná megmérni?” (Sir. 1,2). Ki értékeli helyesen? Az, aki mindenben a Teremtőt látja és így a Végtelent alázattal féli... „Héber vagyok én, és az Urat, az ég Istenét félem, ki a tengert és a szárazföldet alkotta” (Jón. 1,9). – Ki tanul belőle? Az, aki térdre hull a nagyság látásán: „Alázkodjatok csak meg Isten súlyos keze alatt, hogy annakidején fölmagasztaljon titeket” (1Pét. 5,6).

b) Az egész világ – kicsi és nagy valóságban – az isteni Erő csillantó fényszórása. Isten alkotta, Istent sugározza. Az atomnak világa? „Az Isten a parányokban a legnagyobb” (Linné). A csillagok csodája? Gondolj **Flammarionra** és reádöbbsz a csillagok tanítására. Mi ez? **Nagy alázatra hangoló iskola**, ahol az Isten fenségét tanítja a világ.

2. Emberlélek mélye – Isten titkainak szentélye.

Olyan szentély, ahol a gondolat fogant és az erény születik. Így azután a sok jónak is otthona.

a) Titkos jóságok otthona minden ember. A Bölcs így rajzolja: „Isten fölségének szeplőtelen tükre és jóságának képmása” (Bölcs. 7,26). – Gyökere mindennek az Isten. Virágzása az erény. A Bölcs így mutat reá a gyökérzetre: „Bölcsesség, tudomány és törvénytudás Istennél vagyon, Őnala vagyon a szeretet és a jók útjai” (Sir. 11,15). Az apostol pedig ilyen képpel kapcsolja egybe a munkást és a magvetőt, az igazi adakozót: „Az arató már most megkapja bérét és egybegyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető az aratóval” (Jn 4,36). Majd még szebb hasonlatban így érzékelteti, hogy mindenben Istentől függünk: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,4-5).

b) Együttal múlt temetője is minden lélek. Itt már sok rossznak lehet a gyűjtőhelye. Felsőhajt az ember, hogy távolodjék el tőle a múlt szörnyű rémeinek tömege: „Mélységekből kiáltok hozzád, Uram!” (Zsolt. 129,1). Ezért kell az égbe szálló ima, hogy tisztító erő legyen az ég kegyelme (Augias legendája). Minden bűnbánó ima alaphangja legyen: „Könyörülj rajtam, Isten, nagy irgalmad szerint,

töröld el gonoszágomat, nagy könyörületeséged szerint” (Zsolt. 50,3). Azért énekli azután boldogan a megtérő lélek: „Nekem azonban jó az Istenhez ragaszkodnom, az Úrban, az Istenben bízom, és hirdetem minden dicséretedet Sion leányának kapuiban” (Zsolt. 72,28).

Bef.: A körülöttünk örvénylő nagy világ mellett a **bennünk** mozgó „kis világ rejtélyei” is csak az Istenben találják meg valóságos és boldogító magyarázatukat.

6. beszéd: A tevékeny sírok (Erkölcsi beszéd: Örök kísérők)

Bev.: „Kinyúlok a síromból” – mondja a próféta, hogy innét is irányítsam élteteket. – Szinte ezt hirdeti a jó szülő, lelkipásztor, életnevelő is állandóan, mert lelke nem nyughat meg, ha lélekkincsei bármelyike messze világban kóborol... Isten üde paradicsoma helyett a bűnök világának éltsivatagában. – Hogyan is valósul a szeretet – a sírok világán túlról is?

1. Az Isten küldötte Ráfaelek sírba szállnak.

Közös sorsok: a szülők, nevelők rendszeresen **előzik** a temetői úton gyermekeiket és neveltjeiket. Fontos személyek, mert lélekéletet fakasztanak.

a) Ráfaelek – tanítók, irányítók. Isten igéjét hirdetik. „Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened a te saját nemzetségedből s a te testvéreid közül, úgy, mint engem: arra hallgass” (5Móz. 18,15). S az Újszövetség Írása: „Mózes megmondta ugyanis: Urunk Istenünk hozzám hasonló prófétát támaszt majd nektek testvéreitek közül. Hallgassatok rá mindabban, amit majd mond nektek” (Ap.Csel. 3,22 és 7,37). Isten fényét vetítik. De a halál elcsendesíti hangjukat.

b) Ráfaelek – vezetve kísérnek. Velünk élnek. „Íme én elküldöm angyalomat, hogy elkészítse az utat színeim előtt” (Mal. 3,1). „Ez az, akiről az Írás mondja: Nézd, követem küldöm színeim előtt, hogy elkészítse előtted az utat” (Mt 11,10). – Velünk haladnak: nevelők. Szinte reájuk is áll az Úr szava: „Sírva jönnek, és irgalommal hozom őket vissza, egyenes úton vezetem őket patakok mentén, nem botlanak meg rajta; mert atyjává lettem Izraelnek, és Efraim az elsőszülöttem” (Jer. 31,9). – „Akkor fölkarollak titeket, s atyátok leszek, ti meg fiaim és leányaim leszek, mondja az Úr, a Mindenható” (2Kor. 6,18). – De a halál elszólitja lelkünk közeléből. Aki hit nélkül jár, annak lelkét azután megtöri és kétségbeejtheti ez az eltávolodás. A hívő lelke azonban másképpen lát.

2. De az Isten adta igéjük és szeretetük örök kíséret marad.

Még hang sem csendül és némul, hanem az éterben tovaszáll... Tanító ige pedig a lélek mélyére ereszkedik és ott megpihen.

a) Az Úr szava szerint: „Ég és föld elmúlik, de az én igém el nem múlnak” (Mt 24,35). –Ez tehát örök bontakozása annak a **magvetésnek**, amely az életben történt. Nincs megállás az életben. Vagy szárnybontakozás, vagy hervadás az élet útja...

b) De a szeretet kötelékei is örök füzérek. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13). Ezek úgy fonódnak össze, hogy állandóan éreztetik hatásukat. – „Abból tudjuk meg, hogy szeretjük Isten gyermekeit, ha Istent szeretjük és megtartjuk parancsait” (1Jn. 5,2). – A szeretet nem érzés, hanem áldozatos tettek sorozata. **Ezek** azután élményekben és emlékekben megmaradnak. De itt sem holt emlékek, hanem **tevékeny életet sürgető élmények** lesznek! Tehát mindig sürgető erők! Longfellow szerint: elröppen a nyíl és fakéregben találódik; de elröppen a **jó tett** és emberszív szeretetében talál otthont.

Bef.: „We are seven” (Wordsworth). Nem szakadhat meg a szeretet szála. E versben: a földön maradt kis leányka minden érv ellenére azt állítja – meghalt két testvérkéjét is ideszámítva: **mi heten vagyunk!**

7. beszéd: Az élet igazi letörése (Erkölcsi beszéd: Krisztus nélkül...)

Bev.: Egyéni élet kiteljesülése és egybefonódó kapcsolat állandósága az emberi élet legbelsőbb tartalma és igénye. Erre a gondolatra kopogtat reá a mai isteni ige, mikor a Mester távozásának közelségét jelzi. – Mit vált ki ez az apostolokból? Először nagy fájdalomat. Miért?

1. Mert Reá támaszkodva fejlődtek.

Miért hagytak ott mindent? – „Jöjjetek utánam! Én emberhalászokká teszek titeket.” Ők mindjárt ott is hagyták a hálót és csatlakoztak hozzá” (Mt 4,19-20). Mert hitték, hogy Ő megváltja Izraelt. „Mi

viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt” (Lk 24,21). – Ki volt nekik a Mester?

a) Fejlődő ember erős támasza. – Növények gyökérzete a földé... Fejlődő ereje a napból és a hulló cseppektől... Mindez – a Teremtő terve és jósága. Így: föld, napsugár, harmat; növény életének erős támasza. – És az ember nem így van-e Isten kegyeit tekintve? Élhet-e elszakadva?

b) Fejlődő venyige éltető tőkéje a Mester szerint. „Maradjatok bennem, akkor én is bennetek maradok. Amint a szőlővessző sem tud gyümölcsöt hozni önmagától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok bennem. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,4-5). – Gondolatok közlésében mit tanított? Felelet erre a kérdésre: quo me vertam? „Ne kérdezzétek tehát, mit egyetek, vagy mit igyatok. Ne nyugtalankodjatok! Mindezt a pogányok keresik. Tudja a ti Atyátok, hogy ezekre szükségetek van. Keressétek először inkább az ő országát és annak igazságát és ezeket mind megkapjátok” (Lk 12,29-31). – Kegyelem áramlásával táplál. Örök igazság az apostol szava: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (2Kor. 15,10). – És mi? Emberektől is veszünk. Hozzájuk fonódva belőlük élünk... De **Istentől** is igénylünk. És így a **szellemet jellemző szeretetszálakkal** egybefonódunk. – No és: nem rettenetes annak a meghirdetése, hogy: „Rövid idő és már nem láttok engem” (Jn 16,16)?!

2. Tőle való elszakadásban a szeretetszálak megroppanásától remegtek.

Az emberszemélyt szeretetszálak fonják emberhez és Istenemberhez.

a) A **földi szálak**, amelyek a **földhöz** kötnek, végesek és elszakadhatnak. A halál – megfosztó hatalom. **Mindentől** megfoszt, ami földi.

b) A **szeretet szálainak** végnélkülisége is elmosódik? Ez a fájdalmas kérdés mered elénk a mai Evangélium nyomán... De ez csak látszat! A lényeg: **egy kevéssé!** – Elment a Mester... Ez fáj... Ez nagy hiány volna... De Ő ígéri, hogy velünk marad: „Íme én veletek maradok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20). Sőt többet is mond. **Hozzá megy az ember!** Ez a mai örömhír. – „Ti is most ugyan szomorkodtok, de majd viszontlátlak titeket: akkor örülni fog szívetek és örömtöket senki sem veszi el többé tőletek” (Jn 16,22).

Bef.: Végül is ez az ígéret boldogság, amely az **örök együttélést** tanítja, biztató **biztosítással** ígéri és **valóban** nekünk adja.

8. beszéd: A szeretet örök diadala

(Erkölcsi beszéd: A szeretet örök)

Bev.: Honnét jött az ember? – ez a kérdés mered igen gyakran az ember elé. Természetes, hogy nem az **életség**, hanem az **életküldetés** kérdése a lelket megragadó. – Vajon a **föld népe-e**, vagy az **ég küldötte-e** az ember?

1. A lélek tartalma – egék felé mutat.

a) Mindig a szellemet keresi.

b) Mindig a szeretetet áhítozza. Mi ez? Az Ősvalóhoz, a Küldőhöz, az Istenhez való hasonulás belső vágya.

2. A szeretet belső sodródása az örök Szeretethez ragad.

a) A Szeretet Istene küldött...

b) A Szeretet Istene mozgatott...

c) A Szeretet Istene magával ragadott... Mi ez? Annak az örömmel valóra váltása, hogy lélektartalmunk a szeretet; a kegyelemmel átítatott isteni szeretet belesodor bennünket az örök élet búvkörébe. Így azután igazság léssen: **a végnélküli Szeretet küldött, hogy a véges élet után a végnélküli élet tudatos részesei legyünk.**

Bef.: Íme a felelet, amelyet sokszor hangsúlyoz a Mester, és amelyet legnagyobb örömmel fogad el az ember.

* *

Beszédlánc/szerű sorozatok

Összefogó cím lehetne: Ahol mindig megtaláljuk az Urat

Általános bevezetésül mondható: az emlékek világában mindig megtaláljuk az Urat!

1. beszéd: A szépség világában...

- 1. Minden vonás gyönyörűen egybefonódó.**
- 2. Minden rezdülés – dallamosan zengő.**

2. beszéd: A jóság világában...

- 1. Alapvetésben – tökéletes.**
- 2. Szolgálatban – jóságot fokozó.**

3. beszéd: Az igazság világában...

- 1. Ontológiailag mindent igaznak teremtett az Úr.**
  - 2. Moráliter igazzá tegye magát az ember.**
- Bef.: Így hordozzuk az Isten képét.

4. beszéd: A harmónia világában...

Bev.: Zeneművek...

- 1. Vágya...**
- 2. Élvezése...**
- 2. Örök igény...**

Bef.: Örök harmónia. Ellentétek egybefonódása (Wagner)...

5. beszéd: Hol él tehát az ember?

- 1. Az isteni Szeretetet áramában.**
- 2. És így – már a földön is – a végnélküli szeretet tengerében.**

*

– Majd igen szép tételek meríthetők az **öröm és a fájdalom** gondolatköréből...

1. beszéd: Az élethullámok

- 1. Boldogító magasságok.**
- 2. Elragadó örvénymélységek.**

2. beszéd: A hullámok magassági pontjai

- 1. Az ember szeretetének önfeláldozásig menő felfokozódása.**
- 2. Az Isten teljes szolgálatára való önátadás.**

a) Általános hivatás – tökéletes szolgálatban.

b) Isten-szolgálatra hivatás – készségében.

(Példák: ószövetségi papok, pogány „Vesta szüzek”, Egyház szerzetesei és szerzetesnői).

3. beszéd: Az együttesek boldogsága

- 1. Az erényes élet közössége.**
- 2. A kegyelmi élet egybecsengése.**
- 3. Az örök élet otthonérzése.**

4. beszéd: A távolodás fájdalma

- 1. A bűn felé.**
- 2. A bűn fertőjében.**

5. beszéd: És az örök találkozás?

- 1. Léssen – Istennel fonódó.**

2. És léssen – szeretteinkhez fűződő.

6. beszéd: A Szeretet örök áramlásában

1. Istenből állandóan áramlik.

2. Így emberlélek állandóan sodródik.

a) Szeretet gyakorlásában – emberek felé.

b) Szeretet gyakorlásában – Isten felé.

Bef.: És hová visz mindez? Ahonnét jöttünk – oda térünk.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: *Jubilatio creaturarum*

(Erkölcsei beszéd: Istent dicséri a világ)

„Ujjongj az Istennek, egész világ, mondjatok nevének éneket, dicsőségét dicsérve zengjétek” (Zsolt. 65,1-2).

Bev.: A nagyvilág méretei mellett eltörpül az ember, és mégis így ír róla a Bölcs: „És bölcsességgel alkottad az embert, hogy uralkodjék a teremtményeken, melyeket alkottál” (Bölcs. 9,2). – De mit tükröz ez a nagy mindenség?

1. Külső-belső szépsége Isten tükrözése.

Mintha azt hirdetné ez a nagy mindenség: a tárgyi gyönyörűség a Teremtő dicséretének hirdetése.

a) Tárgyilag: „Hiszen Isten minden teremtménye jó, és semmi sem megvetendő, amit hálaadással veszünk magunkhoz, mert Isten ígéje és az imádság megszenteli” (1Tim. 4,4).

b) Valóban a Teremtő tükörképe.

2. Egész léte az élet alázatos szolgálata.

És az egész mindenség mit végez? A fővonal: a fejlődő előretörés (a világok alakulása stb.).

a) Minden az Isten állománya. „Mondá erre az Úr a sátánnak: Nos, a kezébe adom mindenét, ami je van; őreá azonban ne nyújtsd ki kezedet!” (Jób 1,12).

b) Minden az Isten szolgálója. „Az Úr mindent önmagáért alkotott” (Péld. 16,4). Ezért igaz ez: „Uram, mi Urunk, mily csodálatos az egész világon a te neved! Hisz az egeknél fenségesebb a te dicsőséged” (Zsolt. 8,2).

Bef.: Így mindkét szemszögből nézve – Istent dicsőítő **inbilatio**.

2. (Introitus) beszéd: *Vannak-e az Úrnak ellenségei?*

(Erkölcsei beszéd: Az Isten ellenségei)

„Mondjatok az Istennek: Uram, mily félelmetesek műveid, hatalmad nagysága miatt hízelegnek neked ellenségeid” (Zsolt. 65,3).

Bev.: A Zsoltáros így énekel: „Az egész föld imádjon és dicsérjen téged, zengjen nevednek dicséretet” (Zsolt. 65,4). Parancs és lélek igénye ez. – És ennek ellenére vannak az Úrnak ellenségei?

1. A hódolatot tagadók. Ez a tárgyi tétel azt jelenti, hogy **magamat** emelem magasra és Istent alacsonyabb helyre.

a) Én... Én vagyok minden! Ez a gög embere.

b) És nem az Úr. Ez már a gögös hangoskodása. Pedig ez ellen szól Tóbiás: „Sohase engedd, hogy gög jusson uralomra gondolataidban vagy beszédedben, mert abból származik minden romlás” (Tób. 4,14). Sőt ilyen alacsony is lehet az élet: „Így szól szívében az esztelen: Nincs Isten! Romlottak és utálatosak lettek törekvéseikben, nincs, aki jót cselekednék, nincs egyetlen egy sem!” (Zsolt. 13,1).

2. Az alázatos életet megtagadók.

A gögös ember magát úrnak hiszi, pedig rabszolgává alacsonyodik. Élettételei – egyhangúak:

a) Ösztönnek mindent. Ez az első! Vagy szóval hirdeti (hedonizmus), vagy étellel szolgálja.

b) Istennek semmit. Ez a második tétel. – Itt is van elméleti megtagadó, de sokkal több a valóságban való Isten-káromló.

Bef.: Az ég Ura terve: hatalom és erő legyen az ember! Ura a földnek: „...töltsétek be a földet és

uralkodjatok...” (1Móz. 1,28)! És várományosa, fia az Istennek! „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

*X

Ez a beszéd reáépíthető Gárdonyi: „Isten rabjai” történetére. „Kicsoda az ember?” A pénz rabszolgája – és „ember”?... Az ösztön rabszolgája – és „ember”?... stb. „És mi?” „Mi az Isten rabszolgái vagyunk, volt a bölcs felelete. – **Alkalmazás:** „Deo servire – regnare est”.

*

1. (Oratio) beszéd: Az életzarándokok segítése

(Erkölcsei beszéd: Isten a segítőm)

Bev.: Életutat járunk, de Isten nélkül nincs helyes és értékes életünk. „Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5). – Mit kérjünk?

1. Adj fényt – a látásra.

„Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

2. Adj erőt – a küzdelemre.

„Figyelj reám, segíts meg engem, Uram, szabadító Istenem!” (Zsolt. 37,23).

3. Adj kegyelmet – boldog diadalra.

„Isten, fordítsd figyelmedet segítségemre. Uram, siess megsegítésemre!” (Zsolt. 69,2). – „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

Bef.: Ha ezt kapom, akkor Isten fia leszek. „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,16).

*

1. (Graduale) beszéd: Az Úr a mi Üdvözítőnk

(Dogmatikus beszéd: Üdvösségünk isteni műve)

„Meváltást küldött népének, örökre elrendelte szövetségét” (Zsolt. 110,9).

Bev.: Igen sokszor halljuk, hogy az Isten a mi üdvösségünk. Sőt a mai szent ének ezt zengi a pap ajkán: „Nekik megadta a nemzetek örökségét” (Zsolt. 110,7). – Milyen szerepet mutat ebben az égi munkában a hármasszoni Személy?

1. Ez az Atya terve.

a) Maga az ember-teremtés – Isten szeretetének **boldogító** kiáradása.

b) Maga a teremtés **mikéntje** – az Isten jóságának vetülete. „Megalkotta az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

c) Végül az elesett ember megemlése – az Isten túlradó jóságának ténye. Mert hiszen ez a büntetés: „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre” (1Móz. 3,19). De: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

2. És a Fiú áldozata.

Az Úr Egyszülöttje – az ég Küldötte.

a) Róla ezt írja az Írás: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

b) Ő Maga ezt mondja magáról: „Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely, de ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te” (Mt 26,39).

c) Ő az emberiség Megváltója. „Én pedig, ha földmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonok” (Jn 12,32).

3. És a Szentlélek kegyelemszórása.

De a harmadik isteni Személy kifelé való működése is az ember üdvözülésének tevékenye.

a) Őt küldi a Mester – Vigasztalóul. „Ti szomorkodtok, de szomorúságtok örömmre fordul” (Jn 16,20).

b) Őt adja az Isten – a lélektemplom örök lakójául. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Isten a mi Atyánk, és a hármass isteni Személy a mi isteniesítő Üdvözítőnk.

2. (Graduale helyett) beszéd: Az örök haza útja

(Erkölcsei beszéd: Életünk útja és célja)

Bev.: Amerre járunk, azt hamarosan látjuk, de hogy merre sodródunk és lendülünk, azt állandó kutatással kutatjuk. Kérdezzük tehát: milyen úton járunk és hová törünk?

1. Szenvedés az élet útja.

Magunkat vizsgáljuk és Mesterünk útját nézzük.

a) Küzdelem a sorsunk. „Katonasor az ember élete a földön” (Jób 7,1).

b) Mesterünk élete is hasonló ehhez. Próféta hirdette: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,5 és 7).

c) Nekünk is ez az osztályrészünk. „Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem” (Lk 9,23).

2. Dicsőség az élet végcélja.

A földi küzdelmek eredménye a diadalmas babér.

a) Minden parányi élet – kibontakozásra tör. Sőt – az ellanyhulása **után is** – a jövőt szolgálja. Ez a tárgyi rendje a dolgoknak.

b) Az ember pedig **személyi ereje** folytán **személyi kibontakozást** eredményez, és **végnélküli életben** nyer boldogulást. Ezért olvassuk ezeket a szent szövegeket: „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Örök haza – a földön, végnélküli diadal – az égben.

*

1. (Offertorium) beszéd: Dicsérem Uramat a földön

(Erkölcsei beszéd: Az Úr dicsérete)

„Dicsérd lelkem, az Urat! Dicsérem az Urat, amíg csak élek, zsoltárt énekelek Istenemnek, amíg csak leszek” (Zsolt. 145,2).

Bev.: Küld a földre, emel az égbe az égi Atya... Ez az Ő tevékenysége. De mi lesz a felelet – az én részemről? Hogyan emelkedem Hozzá, Aki így leereszkedik hozzám?

1. Imádkozó lélekkel.

A lélek tudatos szellemi lény, tehát tudatos legyen az Istenhez emelkedés.

„Szálljon illatáldozatként színed elé imádságom, és kezem felemelése legyen olyan, mint az esti áldozat” (Zsolt. 140,2.).

a) Legyen ez – hódolatos elismerés.

b) Legyen ez – imádkozó felemelkedés. „A megalázkodó imádsága áthatol a felhőkön, és meg nem nyugszik, míg oda nem jut, és nem tágít, míg a Magasságbeli rá nem tekint” (Sir. 35,21).

2. Istenivé nemesedett étellel.

A lélek azonban ennél is többet tehet.

a). Öntökéletesítés útján is dicsérheti égi Atyját. Így is közelítheti. „Minden imádságokban és könyörgésekben terjesszétek kérészeteket Isten elé, hálaadástokkal együtt” (Fil. 4,6).

b) Az isteni természet vételével magasztalhatja a mindenek Urát. Mert: „Így váltotta be nekünk legszébb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Így: természetének azonosításával – Hozzá hasonulhat.

Bef.: Zengő és bűgő orgona a nagy természet; daloló Isten dicséret az isteni emberélet.

2. (Offertorium) beszéd: Dicsérem Uramat az égben

(Erkölcsei beszéd: Az Úr örök dicsérete)

Bev.: A célba futott élet otthona – az Isten országa. Az a szent világ az, amelyben ilyen az ember helyzete: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12). – Kik az ember élő társai?

1. Angyali karok gyenge kísérete leszek...

Bár angyali a kíséret, mert hódoló az üdvözült élet. Ez dicsérő alázat.

a) Hozom lelkem szépségét. „Dicsérjétek őt, angyalai mind, dicsérjétek őt, seregei mind!” (Zsolt. 148,2).

b) Elismerem Isten fönségét. Végül is az igazság ez: mindent Tőle vettem és mindent Neki adok.

2. De égi Atyám szeretetének gazdagjává válok.

Az értékek hordozása azonban csak akkor **alanyi érték**, ha boldogságban és tudatos kapcsolódásban vagyok égi Atyámmal. Ez boldogító szeretet. És a lényeg?

a) Szeretetének áramkörében élek. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

b) És ezt az életet senki sem veszi el tőlem. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26). „Ti is, most ugyan szomorkodtok, de majd viszontlátlak titeket: akkor örülni fog szívetek és örömtöket senki sem veszi el többé tőletek” (Jn 16,22).

Bef.: Az egek világa tehát az **öntudatos szellemiségnek** kibontakozása. Röviden: az Isten boldogító dicsérete.

*

1. (Secreta) beszéd: Az égiek igényese

(Erkölcsei beszéd: Az égieket keresem)

Bev.: A föld a hazánk, de „vándormadár” lendülettel az ég az igazi otthonunk. – Miben érzem ezt?

1. Kevés és ízetlen – a földi.

a) Itt él – a testben a lélek.

b) De kenyér mellett a lélekeledel az ízt adó erő. „Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való” (Mt 4,4).

2. Elég és édes – az égi.

a) Erről zeng a Zsoltáros. „Ízleljétek meg és lássátok, mily édes az Úr, boldog az az ember, ki őbenne remél!” (Zsolt. 33,9).

b) Ezt magasztalja az égi Mester. „Mindaz, aki e vízből iszik, megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13-14).

Bef.: Hazavágyunk és könyörögjünk, hogy hazaérjünk. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

*

1. (Communio) beszéd: Fui in terra

(Dogmatikus beszéd: A megtestesült Ige)

„Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem” (Jn 16,16).

Bev.: Az Ég ismeretének legnagyobb jele: a megtestesülés. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Mit jelent ez a megállapítás? Három nagy jelentőségű állomást.

1. Megtestesülve – a földre szállt.

Ez az első.

a) Angyal hirdeti – a megtestesülést. „Az angyal bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. Áldottabb vagy te minden asszonynál” (Lk 1,28).

b) Angyal hirdeti – a születést. „Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10-11).

c) Isteni ige hirdeti – a belső megvalósulást. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

2. Emberi testet öltve – földön élt.

Ez a második állomás. – De sok megváltó részletből áll.

a) A tanítás. „...mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1).

b) A szenvedő élet. „A rókának odúja van, az ég madarának fészke, de az Emberfiának nincs hová lehajtsa fejét” (Mt 8,20).

c) A jótékony élet. „... ahol csak megfordult, jót tett és meggyógyította az ördögtől megszálltakat, mert vele volt az Isten” (Ap.Csel. 10,38).

d) A kereszthalál. „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét” (Jn 19,30).

3. Dicsőséges feltámadással – az égbe szállt.

Ez a befejezés.

a) Feltámadt. „Föltámadt, nincs itt” (Mk 16,6).

b) Égbe szállt. „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19).

Bef.: „Fui in terra”?... De miért? Hogy az ember élhessen az égben!

2. (Communio) beszéd: Vado ad Patrem

(Dogmatikus beszéd: Az isteni Ige élete)

Bev.: Az atyai ház a mi legkedvesebb otthonunk és mentő várunk. „Az én házam az én váram”. – És a Mester életének igazi otthona? Az égi haza, az Isten háza. – De ez nem egyszerű helyzeti kérdés. – Milyen az Egyszülött és az Atya kapcsolata?

1. Mint az Úr Egyszülöttje – mindig Atyjánál van.

a) Egylényegű az Atyával. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

b) Az örök születés isteni tényével. Így tehát: mindig az Atyával él. „Öröktől fogva rendelt engem, és idők óta, még a föld előtt... Amikor az eget felállította, már ott voltam, amikor biztos törvénnyel kört vont a mélység színe fölé...” (Péld. 8,23 és 27).

2. Mint Istenember – égi Atyjához tér.

De Jézus Krisztus – emberi természetben jelent meg.

a) Ide – jött (ez a születés). „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

b) Itt – élt (ez a megváltó élet). „...ahol csak megfordult, jót tett és meggyógyította az ördögtől megszálltakat, mert vele volt az Isten” (Ap.Csel. 10,38).

c) Innét égbe szállt (ez az örök jelenlét). „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19).

Bef.: De itt is újból kérdem: miért?... A felelet ez: hogy az ember is égbe szálljon.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Az égi Eledel tápláló ereje

(Dogmatikus beszéd: Az Úr „Szent Kenyerének” ereje)

Bev.: Illés prófétaként keressük az égi Hóreb hegye segítő égi eledelét. „Elméne tehát s az Úr szava szerint cselekvék s mikor odaért, megtelepedék a Kárit-pataknál, mely a Jordán felé vagon. A hollók hoztak is néki kenyeret és húst reggel, valamint kenyeret s húst este s a patakból ivott” (3Kir. 17,5-6).

1. Lelki erőinket felizzítja.

a) Ezt ígéri a Mester. „Mindaz, aki e vízből iszik, megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13-14).

b) Ezt adja a Mester. „Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: ”Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre.” Ugyanígy vacso-

ra után fogta a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek ontok” (Lk 22,19-20).

2. Örök igényeinket kielégíti.

a) Égieket várunk. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

b) Égieket nyerünk. „Aki eszi az én testemet és issza az én véremlét, annak örök élete van és én föl-támasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Az Ég igényessé teremt, az égi Követ örök igényt elégít.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek

A napi Evangélium szövege így szól. „Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem, mert az Atyához megyek.” A tanítványok közül néhányan így tanakodtak: „Mit akar ezzel mondani: Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem? És: az Atyához megyek?” Megjegyezték tehát: „Mit akar ezzel mondani: Rövid idő? Nem értjük, mit beszél.” Jézus észrevette, hogy kérdezni akarják, ezért így szólt: „Arról tanakodtok, hogy azt mondtam: Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem. Bizony, bizony mondom nektek: Ti majd sírtok és jajgattok, a világ azonban örülni fog. Ti szomorkodtok, de szomorúságtok öröme fordul. Az asszony is, amikor szül, szomorkodik, mert eljött az órája, de amikor megszülte gyermekét, már nem emlékszik gyötrelmeire, mert örül, hogy ember született a világra. Ti is, most ugyan szomorkodtok, de majd viszontlátalak titeket: akkor örülni fog szívetek és örömtöket senki sem veszi el többé tőletek” (Jn 16,16-22).

Ennek a szövegnek rövid tartalma ez: a Mester távozása lélekfájdalom, de a viszontlátás megígérése léleköröm. – Így tehát szólhatna az egymást szeretők csodás áramköréről, majd az elválás szomorúságáról és az újra találkozás örömeiről. – Végezetül útmutatóképpen – egyszerű tételközlésben – jelezzük azt is, hogyan lehetne részletesen kibontani az Evangélium végén hangzó hasonlatot (az anya fájdalma!). – Mindezt azután beszédláncokba is lehetne fűzni... Lássuk ezeket a tételeket, beszédek egyenként.

Különálló beszédek

a) *alcsoport: A szeretet egybefonó erejének gondolatai*

1. beszéd: A szeretet áramköre

(A szeretet egybefogó ereje)

Bev.: Földön jár a Mester és földi életben szolgálja az embert. Jelmondata ez: „Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és váltságul adja oda életét sokakért” (Lk 20,28). Ennek valószínűsítése pedig így történik: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Nem is kérdés, hogy ennek a szeretetszolgáltatásnak hullámszó sodra olyan lélekörvénylest okoz, amely a viszontszeretet áramlását ébreszti az emberben. – Rövid egyszerűséggel ez az igazság: az ember felé fordul az isteni szeretet, és erős szeretettel fűződik az evangéliumi Mesterhez az ember. – Hogyan értelmezhető az Istennek és embernek ez a kölcsönös egymás felé törése? Hol észlelhető ez a fenséges és isteni szeretet-megnyilatkozás? Hogyan vehető észre az Istennek ember felé való fordulása? – Nézzük ezt két kérdésre bontva...

1. Az ember felé fordul a Mester szeretete.

a) Figyeljük Mesterünk életét! Erről ezt írják fel: „Az én eledelem az, hogy annak akaratát tegyem, aki engem küldött” (Jn 4,34). Magát a tizenkét éves Jézust olyannak tudjuk, aki szeretettel néz a sötétségben élő népére és **magyarázza** nekik az Írást. Továbbá: tanító útján keresi a **testi betegeket**. A vaknak fényt ad, amint olvassuk: „Ő a vakot kézenfogva kivezette a faluból. Ott nyállal megnedvesítette a szemét, rátette a kezét és megkérdezte: „Látsz valamit?” Az fölnézett és így szólt: „Látom az embereket, de úgy látom, mintha fák járkálnának.” Erre ismét a szemére tette kezét, mire az tisztán kezdett látni és úgy meggyógyult, hogy távolról is élesen látott mindent” (Mk 8,23-25). – Azt is látjuk,

hogy mankótól mentesíti a sántát. Az Írásban ezt olvassuk: „Feküdt ott egy ember, aki már harmincnyolc esztendeje volt beteg... Jézus erre így szólt: „Kelj föl, fogd ágyadat és járj!” Az ember azonnal meggyógyult, fogta ágyát és járni kezdett” (Jn 5,5 és 8-9). Továbbá: feltámasztja Lázárt. Erről így szól az evangélista: „...E szavak után hangos szóval kiáltott: „Lázár, jöjj ki!” A halott azonnal kijött. Lába és keze pólyával volt körületekerve, arca pedig kendővel bekötve. Jézus így szólt: „Oldjátok fel őt, hogy járni tudjon” (Jn 11,43-44). Ámde a **lelki betegek** felé még nagyobb szeretettel fordul. Nem hagyja a váltóasztalnál Lévit: „Kövess engem!” – szólította meg őt. Az fölkelt és követte” (Mt 9,9). Feloldozza a bűnös asszonyt: „Az írástudók és farizeusok akkor egy házasságtörésen ért asszonyt hoztak oda és elébe állították... Mózes azt parancsolta a törvényben, hogy az ilyent meg kell kövezni. Te mit mondasz?” Ezzel próbára akarták tenni, hogy aztán vádolhassák... Így szólt hozzájuk: „Aki bűn nélkül van közületek, az vesse rá az első követ!”... Ennek hallatára azok egymás után eltávoztak, kezdve az idősebbeken... „Asszony, szólj hozzá (Jézus), hol vannak a vádlóid? Senki sem ítélte el téged?” „Senki, Uram!” – felelte az. Mire Jézus így szólt: „**Én sem ítéllek el.** Menj, de többé ne vétkezzél!” (Jn 8,3-11). Magához vonzza a jobb latort is. „Jézus emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmaddal.” Erre ő így felelt: „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,42-43).

b) És mit hallunk **tanításában**? Szerinte az első **legfenségesebb** parancs: a **szeretet parancsa**. „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legfőbb: az első parancs. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 22,37-38). De ezt is hozzáfűzi: „Aki azt állítja: Szeretem az Istent, de felebarátját gyűlöli, az hazug. Aki ugyanis nem szereti testvérét, akit lát, Istent, akit nem lát, hogyan szerethetné? Ezt a parancsot kaptuk tehát tőle: Aki szereti Istent, szeresse testvérét is” (1Jn. 4,20-21). Mintha azt mondaná: amit én gyakoroltam veletek, azt gyakoroljátok Istennel és embertestvéretekkel szemben! – Részleteiben azután – a **megbocsátó szeretetet** parancsolja a Miatyánkban. Továbbá az **adakozó szeretetet** parancsolja, mikor így szól: „Bizony mondom nektek: Amit e legkisebb testvéreim körül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40). Végül a **megváltás** szent műve is a **legtökéletesebb** műve a szeretetnek. Azért mondja az apostol: „Éljetek szeretetben, amint Krisztus is szeretett minket és jóillatú áldozati adományként ajánlotta föl magát értünk Istennek” (Ef. 5,2). Ez a szeretetáldozat magyarázza azt az isteni odahajlást, amellyel az Egyszülött vállalja a feladatot: „...ne az én akaratom teljesejék, hanem a tiéd” (Lk 22,42). – Döntő ítéletünk lehet: földi életben hív, indít, segít, éltet, táplál az isteni Szeretet. Lényeg: a földön is örök **Szeretet** /1 Ján.4,8/, az utolsó napon pedig szerető és irgalmas, de igazságos **Bíró**...

2. De ilyen szeretet mellett és nyomán érthető és magyarázható a második tétel: **A Mesterhez fordul az emberek szeretete**.

Mi más lehetne az Isten felénk forduló szeretetére az ember felelete? Az Istenre figyelőnek csodás változás megy át a lelkén. A felé forduló Mester Szent Szíve érinti az emberi szív húrozatát. Mintha igaz volna, hogy nehezebben hangolódik szeretetre az ember a végtelen Isten szeretetet ömlesztő tetteire, mint az emberi természetben jelentkező emberi érzéseket is sugárzó Mester cselekedeteire. A Mester Szent Szívének szeretetét hamarabb érzi át az ember és ezen keresztül emelkedik az Isten szeretetére. – De miben áll ez?

a) Minden esetre **cselekedetekben**. A szavak – levegőverések, a tettek – élettartalmak. Hallgassuk csak az evangélista figyelmeztetését: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21). Ennek azután lélektani fokozódása is észlelhető. Részleteiben az első lépés a felfigyelés a vett jóra... Majd így folytatódik sorjában: a hála a vett jókért... Az adás a kapott jókért... az áldozathozás... az önfeláldozás... a hősiesség... Mert írva van: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,12).

b) Tökéletesebb alakban a **kereszt-vállalás** könnyed készségének szeretetében. Figyeljük csak meg az emberek és önmagunk életét! Megrendít a kemény szó, félelemre hangol a büntetéstől való aggódás, sőt engedelmisséget erőszakol ki a szörnyű szigor. De **igen készséges** odahajló szolgálatot **csak a szeretet** tud teremteni. Sőt ez nemesíti olyan formán az ember cselekedeteit és szolgálatát, hogy szinte könnyű lesz az áldozatos szolgálat is. – Szt. Teréz szenvedést kér, hogy ezen keresztül szolgálhasson, mert jól tudja, hogy a szeretetből teljesített Isten szolgálatról megállapítható: „Az én igám édes, az én terhem könnyű” (Mt 11,30). – És tulajdonképpen hol itt a szolgálatban az Istenhez való szerető odafordulás? Abban, amit a Mester így tanít: „Amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40).

Bef.: Szerény hasonlattal zárjuk egybe a fentiekben mondottakat. A villanyáram gyújtotta körte

fényt szór... A zártkörű áram pedig energiákat feszít. Isten és ember két olyan élő személy, akik a szeretet áramkörében élnek. Istentől indul a szeretetáram, és az Istenhez tér vissza a hálás emberszeretettől áldozatos ember élete. – Így emeli az Isten az embert, és így szolgálja szeretettel az ember az Istent. Mi ez lényegileg igen röviden? A **Végtelen Személynek**, az Istennek a **véges személyhez**, az emberhez való kapcsolódása, azaz a lélek szeretetáradásának örök **dinamikája**.

2. beszéd: A földi szemek előtt elsötétedik az Úr

(Erkölsi beszéd: Lélekkel látható a Lélek)

Bev.: Szempárunk kifelé fordul, a világ felé, hogy felfogja az Isten teremtette rétek, tengerek, hegyek szépségét. A mélységek felé tárul a lélek, hogy megismerje az Isten teremtette világ rejtélyeit. Az ég és követi felé fordul a szellem, hogy lássa és értse az eget csodáit.

1. Ködös az ég a földi szemek előtt.

A természetes látás eszköze a szem. A szem látóhatára véges. Kisebb vagy nagyobb horizont, de azon túl **csak a hegyre, a magasságra emelkedés** segít. – Az életet és annak értékét keresi az ember, keresve keresi az utat mutató **Mestert**, hogy kövesse példáját, olvassa utasításait. – Ebben a **látásban** igen sok gátló tényező jut szerephez.

a) Az első – az **élet sok gonoszsága**. Emiatt lesz ködös a látás. Azért mondja Máténál az Úr: „Áldalak téged, Atyám, mennynek és földnek Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcssek és okosak elől, és a kisdedeknek jelentetted ki” (Mt 11,25). A bűnös élet ugyanis elzárja a tiszta látást.

b) A második – az élet **felületes élése**. Nem hallgatja: „Evezz a mélyre!” (Lk 5,4).

c) A harmadik – a **hitetlenkedés önteltsége**. A földieket látó – vak az ég felé. Aki csak a földet látja, a kincset, az élvezetet érzi, az nem lát az égig. Végül még a hívő ember is sötétségbe kerül, ha a csalódások és szenvedések összetörik lelkének szárnyait. Nem repülhet a magasba a sebesült sas. Emberlélek sebeinek begyógyulása után juthat az **isteni értékelés** magaslatára a lélek; csak erről a magaslatról tudja látni az Isten terveit, az Isten szándékait és az ember életében szükséges küzdelmeket. Az Úr házanépe vigyázzon tehát, hogy látását zavaró mozzanatokot eltüntessen és mindig **látó legyen** – Isten jelenlétét illetőleg. Még életködön át is világítson ez a fénysugár: „Íme én veletek vagyok, mindennap a világ végéig” (Mt 28,20).

2. Fényben villanó a lélekszemek előtt.

A Mester állandó látása – a lélek legnagyobb és legszentebb kegyelmének egyike. – A lélek élete a földön kezdődik és égben bontakozik. Az értelmi kegyelmi ismeret a „színről színre látás” csúcspontjái emelkedik. Természetes Isten látás, kegyelmi Isten látás a túlvilági Isten látás. Valójában fokozódó fényben látás. – Bármelyik foka is észlelhető, mindegyiken fényben áll a Mester, és boldog marad az ember.

a) Ha csak természetes ésszel is jutunk el Istenhez, már akkor is kielégül a lelkünk. Nagy az örömmünk, mert tudjuk, hogy felettünk uralkodik a gondviselő Atya... Fokozódik az öröm akkor, ha a hozzártartozásomat a természetfeletti kegyelem útján érzem, s az Isten lendületét érezzük. Teljessé teljesül az örök életben, ahol az Úr a „hazatérők” örök boldogsága. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

b) Az emberi lélek végül is – isteni fény. Valami szent sugár az égből, élő lehelet az Isten életéből. Ez a lélek szinte eleven sodródással húzódik az örök Fény felé. Megtalálja és Vele egyesül. Szép példát hoz erre az egyik legenda, amely a tüzek vándorlásáról szól... Addig-addig járták a nagyvilágot a kis mécskek és lobbanó fáklyák, míg a tűz palotájában meg nem találták a **tűzkirályt**. Emberlélek is tűz, Istent keresi, az élet örök Fényét. Tőle származik. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). – Ha azután a kegyelem fénye lobban benne, akkor a földön is érzi az állandóan bírja és örök életben élvezi az Isten jelenlétét. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

Bef.: A közöttünk járó és földi életet élő Mester földi szemmel is látható... Estdük le az Úrnak azt a csodás kegyelmét, hogy véges szemeink látóhatárain túl is mindig lássuk és élvezzük az ég Urát.

3. beszéd: Lehetséges-e az Úrtól való elszakadás?

(Dogmatikus beszéd: Az Úr mindig velünk)

Bev.: A szentek mindig azt hirdették, hogy velük van a Szentlélek. A vértanú Cecíliáról azt olvasuk, hogy a pogány kéjenc a bűnök mocsarába akarta taszítani, hogy elhagyja a szentet az „Úr angyla”. De a szent világosan látta és tudta, hogy nincs olyan hatalom a földön – a tudatos halálos bünt nem számítva –, amely elszakítja a lelket magától az Istentől. „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől” (Róm. 8,35). – Mi fűz tehát Krisztushoz?

1. Az Istenhez fűz a létezés minden mozzanata.

Bölcsélet, hittudomány és isteni kinyilatkoztatás magyarázza mindezt.

a) A bölcselkedő ész reámered a világra és értelmét – eredetét – célját – kutatva a teremtő Istenhez jut. Az ókori bölcsék és a legújabb kori tudósok – kevés kivétellel – odajutnak, hogy a világ Istentől indított függvény, és az ember is odakapcsolódik a világ minden parányán keresztül.

b) A hittudomány még pontosabb vizsgálódással igazolja, hogy az ember odafűződik az Istenhez. A Végtelen értelmezése, a véges világ életjegyeinek vizsgálása, az emberi lélek felfelé tárulása – egyenes fonódás, fűződés a végtelen Istenhez. A személyes embernek a személyes Istenhez való fel-emelkedése a két személy szeretetláncával való egybefonódását hirdeti.

c) Az isteni kinyilatkoztatás pedig olyan fényvetés, amelynek eredete maga az örök Fény és így sugárvetése a valóság dicsugarában közli az Isten gondolatát. – Amit tehát az Isten ihlette Írás mond, az az Igazság teljéből merített és a csalhatatlanság bélyegét viseli magán! – A teremtés története így szól: „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1 Móz. 1,1). Majd úgy szól a csillagokról, az emberről, hogy Tőle ered minden. Sőt azt is meghirdeti, hogy dicséretére teremtett mindent az Úr. Nem néma tehát a világ, hanem harsonázó, dicsőítő szent kórus, amely a Teremtő nagyságát és szépségét hirdeti. – „Dicsérjétek az Urat szent hajlékában, dicsérjétek őt az ég erős boltozatában, dicsérjétek őt hatalmas tetteiért, dicsérjétek őt nagyságának teljességéért” (Zsolt. 150,1-2). Hegyek, erdők, vizek! De emberek és népek! – A mi lelkünket leginkább az érdekli, hogy miképpen fűződik Istenhez az ember? A teremtés, a gondviselés, a megszentelés csodás kegyelmével. A teremtésben földre küld, a gondviselésben életviharban segít, a megszenteléssel a föld fölé emel és az örök élet keresésében a csodás Isten látás boldog birtokosaivá emel. Az Istenhez fűz a létezés és az élet, de Istennel egyesít a természetfeletti kegyelem.

2. Az Istenhez fűz a természetfeletti kegyelem minden áradása.

Az Istenhez kapcsolódásnak csak előjátéka az értelmi közeledés. Az ész csak az Isten létére, az isteni kegyelem az Isten lényegének megközelítésére vezet. A földi vízió már tökéletesebb. Az örök élet víziója a legtökéletesebb.

a) Az **ész** az Istenhez juttat. Az ész az Isten létét ismerteti. Az ész az Istentől való függést is meghirdeti. Az ész az Isten felé való törést is előírja. Ezek mind a természetes vallás tételei. „Hiszen ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

b) A **kinyilatkoztatás** az Isten lényegéhez közelít. A Szentháromság az isteni belső élet. A kegyelem ereje és kisugárzása szintén a kinyilatkoztatás csodája. A megváltás ténye és módja Isten kinyilatkoztatása. Az örök élet mibenléte – az Isten szava. „Miután többféleképpen és különböző módon szolt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szolt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). – Így fokozatosan jobban és jobban húzódik fénybe az Isten arca.

c) De a **természetfeletti** kegyelem a tulajdonképpeni Istenhez fűződés eszköze. Ez már csak alapvetésben ismeret. Annyiban, hogy az isteni természetben való részesedés jobban megvilágítja az Isten arcát. De az **isteni élet**, a kegyelemmel telített élet odasimul az Isten lelkéhez. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). – Az Isten ismeret azután fokozódik a **misztikus** víziók kegyes ajándékában, ahol a szentek megízlelték és megízlelik az Isten közvetlen szemléletének örömeit. – És mi szegény szolgálói az Úrnak, hogy vagyunk az Isten látás kegyelmével? Emberi szemünk az Úr Jézushoz szoktak. Az apostolok is ezt szokták. De a kegyelemmel áldott szemek **látják** és **láthatják** most is a Mestert. Olyan módon kell gondolkodni: az egyszerű ember nem kenyeret lát az Oltáriszentség csodájában, a hit kegyelmével áldott szem az Úr Szent Testét és Véréét imádja, a természetfeletti kegyelemmel megszentelt lélek pedig az örök élet szent Eledelét látja, vágyja, éli és élvezzi az áldozás szent csodájában. Itt Istenhez fűz a természetfeletti kegyelem ajándéka.

Bef.: És ha eltávozott az Úr? Mi történt valójában? A földi megjelenés után az örök világba tért a Mester. Mi szakadt el csupán? A földi látás kapcsolata, mégis megmaradt a lélek és Isten szent Személyének egybekapcsolódása. A lényeg pedig ez. Így tehát nem távozik végleg a Mester. Valóság a sza-

va: „Bizony mondom nektek: Ti majd sírtok és jajgattok, a világ azonban örülni fog. Ti szomorkodtok, de szomorúságtok örömmé fordul” (Jn 16,20). Mert lelki szemekkel láttok, életekkel Velem éltek és az élet végén örökre Hozzám tértek.

* *

b) *alcsoport: A „búcsúzó Mester” – a gondolatok középpontja*

1. beszéd: A búcsúzás hangulata

(Erkölcsei beszéd: A búcsúzás)

Bev.: A „Krisztus követők” végigjárják Krisztus útját. Azért Mester és azért tanítványok. Járják az öröm és a szenvedés útját. – Egyszer azután ők is azt mondják az őket szeretőknek, szülőknek, testvéreknek, tanítványoknak: „Rövid idő és már nem láttok engem” (Jn 16,16). Aki meghallja ezt a halál gondolatát megsejtető hangot, abban feltámad a kételkedő apostol szelleme és azt kérdezi, hát el akarsz minket hagyni, drága gyermekünk? A búcsúzkodó azonban, ha hűséges követője volt Krisztusnak, akkor így vigasztalja a szomorkodókat: „Ti szomorkodtok, de szomorúságtok örömmé fordul” (Jn 16,20). – Hogyan érezzük mindezt az életünkben?

1. Az elválás szomorúsága mindnyájunkat sújtja.

Az élettől való elszakadás szükségszerű. Kötött törvény, amely elől nincs kivétel. Minden élő mondhatná: „Rövid idő és már nem láttok engem” (Jn 16,16). A „rövidnek” ideje sem biztos... Talán holnap, talán 50 év múlva? Sed quid hoc ad aeternitatem? – Már maga a gondolat fáj az embernek, ha elgondolja, hogy el kell válni élettől, szülőtől, jó baráttól... De bármennyire is fáj ez, ezzel a keserves ténnyel számolnunk kell. – Aki pedig helyesen számol vele és Krisztust követi, az nem fog nehezen válni, sőt hátramaradottjait is vigaszaival enyhíti. „...Az Atyához megyek” (Jn 16,17). – Sír-e a vidéken élő fiú, midőn hosszadalmas út után atyjához viszik? Kesereg-e az ember, ha évekig tartó keresése után atyjára talál? Bánkódik-e a gyermek, aki munkájának tudatában a jutalmazás időpontjához érkezik? – Még ha **halál** útja is az út, akkor is öröm a vége, hisz az Atyához megy... A válás gondolata nem örök és tele van vigasztalással.

2. A viszontlátás öröme mindnyájunkat élte.

a) A szomorúság örömmé válik, mert az Atyához megy. Az Atyához, Aki szeret. Nem tesz nekem olyant, amit ti nekem ne tennétek! Boldogítani akar színelátásával. Érdemeim jutalmazásával túlvilági örömben lesz részem.

b) Sőt, olyan Atyához megyek, aki még titeket is vigasszal tölt el. „...szomorúságtok örömmé fordul” (Jn 16,20).

c) Egyrészt az a tudat vigasztal, hogy az Atyához ment, másrészt az a gondolat, hogy értünk imádkozik. „Angyal kellett Istennek” –mondjuk kedves kis halottunk sírjánál. – A temetés vágyakat kelt a szívekben. A viszontlátás vágyakozását! Kapcsolatot teremt a múlttal, és vigaszként hangzik itt is a Krisztus szava: „...ismét rövid idő és viszontláttok engem” (Jn 16,19). – A földi élet „rövid ideig” tart, de az elszakadás, az eltávozás is csak rövid ideig tart, mert ha Krisztus útját tapossuk, akkor Atyánkhoz jutunk. – A mai Evangélium ezeket a vigasztaló gondolatokat közli velünk. Emelkedjék fel szívünk ezen gondolatokhoz, és tudjunk örvendezni ezeken. – De ne legyen ez csupán vigasztaló gondolat, ne legyen csupán feltünetező **érzés**, hanem erős, életünket irányító **tudás**. – A földi életről éljen minden pillanatban lelkünkben ez a tudat: „rövid ideig, pillanatig” tart az egész. Ne értékeljük minde nek-felettinek, ne toljuk ki határait olyan időkre, amelyet nem adott neki az Isten. – Persze ezt az életet aztán úgy kell élnünk, hogy a távozás, az elszakadás **előtt** azt mondhassuk: **az Atyához megyek**. Tudjam és éljem, hogy **Isten az Atyám**, Aki segít, szeret, vezet. Aki jutalmaz és büntet, de a viszontlátást is biztosítja. A szerető lelkek boldog viszontlátását. Tehát úgy kell élni, hogy a viszontlátás valósággá váljék. „Rövid idő és viszontláttok engem”.

Bef.: Így kapcsolódik az elválás okozta szomorúság a viszontlátás és továbbélés hozta örömeivel. **Így ismétli meg minden ember Krisztus életét, és így ismétli meg a környezet az apostolok lelkületét.** – Krisztus lelkében nem fáj a válás eszméje, mert érzi, hogy csak rövid ideig tart. Az apostolok lelkében pedig vigaszként hullnak Krisztus szavai a tudatba: „Rövid idő és viszontláttok engem”. – A Krisztust követő lelkünkben is legyen határozott átgondolás, hogy a válás gondolata nem örök, s az utánuk búsulók lelkében saját biztos tudásunk alapján keltsük fel az élet nagy gondolatát: „ismét rövid

idő és viszontláttok engem” (Jn 15,16).

2. beszéd: Az „előkészítő” Mester

Bev.: Gondosan szerető a Mester. Nem a meglepetések okozója, hanem jövőendő szomorúságok és örömök előkészítője. – Maga a messiási élet próféták hirdetése, de az élő Mester életét is előkészítő szerető megnyilatkozás.

1. Előkészítette halálát.

a) „Ettől fogva Jézus többször fölhívta tanítványai figyelmét arra, hogy Jeruzsálembe kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, megölik, de harmadnapon föltámad” (Mt 16,21).

b) „Éppen útban voltak Jeruzsálem felé. Jézus előttük ment. Ez aggodalommal töltötte el őket és csak félve követték. Ekkor ismét magához hívta a tizenkettőt és megmondta nekik, hogy mi vár rá” (Mk 10,32).

2. Előkészítette feltámadását.

„Amint ugyanis Jónás próféta jel volt a niniveiek számára, úgy lesz az Emberfia is jel e nemzedék számára” (Lk 11,30).

3. Előkészítette távozását.

„Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem. De senki közületek nem kérdi tőlem: Hová mégy? hanem, mivel ezeket mondtam, szomorúság tölti el szíveteket” (Jn 16,5-6).

a) „Rövid idő...” (Jn 16,17).

b) „Az Atyához megyek...” (Jn 16,17).

Bef.: **Lélekelhangolás.** Érteniük kell a Megváltó szenvedését, halálát, feltámadását és Atyjához jutását. Miért? Azért, hogy a lélek hárfáján muzsikálják az Isten szeretetét és az emberiség megváltását.

3. beszéd: Életkődökben

(Erkölcsi beszéd: A lélek sötétsége)

Bev.: Az ember előtt sokszor elsötétedik a világ, eltűnik a fény, és homályba borul a határ. Ez a köd szinte reánehazodik az ember lelkére is. Nyomasztó a sötétség. Komor és sötét a lelkünk is... Nincs fény, nincs világosság. – Ezt a lelkületet érezték a tanítványok, mikor eltűnt előlük Krisztus a gyászos Nagypénteken. – De szomorúságuk derűssé vált újból, mikor újra megjelent Húsvétvasárnapon. – Majd újból borongós lett, mikor újból eltávozott közülük. „E szavak után szemük láttára föl-emelkedett és felhő takarta el őt szemük elől” (Ap.Csel.1,9). – Csak játszi fény volt tehát a megjelenés, vagy talán csak varázskép, melyet szétlebbentett a rideg való? Vagy olyan vándor voltál apostol, aki életed örömét sejtve boldog lélektartalommal törtél előre, és céléresed közelében megsemmisült a csalóka látvány? Tanulni kell az apostoloktól, hogy milyen lélek lakozzék bennünk a „sötétségek” idején is!

1. Bízó, apostoli lelkület lakozzék bennünk.

a) Kitért lelketek keresse a fényt adó Istent! – „Isten, én Istenem, virradatkor tehozzád ébredek. Reád szomjazik a lelkem, utánad olyan nagyon sóvárog a testem” (Zsolt. 62,2). – Keresitek kicsiny-nagy kérdésekben, apró-cseprő tetteitekben. Csomókat éreztek és azt eloldozgatjátok...

b) Bízok a Gondviselésben és az élet minden kérdésén ezen a vonalon próbáljátok megoldani. „...mutasd meg nekünk irgalmad világosságát! Bocsásd félelmedet a népekre, kik nem keresnek téged; hadd tudják meg, hogy nincsen Isten kívüled, és híreszteljék csodás tetteidet!” (Sir. 36,1-2). – Ha öröm ér benneteket, akkor könnyen megy... Ekkor hamarosan zengi az ember: segített az Isten. Mikor előrehaladást érzünk, akkor könnyű az utunk... Azonnal mondjuk: velünk az Isten. Derűs a nap, világos a táj, tisztá a határ.

c) De a csapásokban is találjátok meg az Istent. Ha ködök ülnek a láthatárra... Ha derékba szakad az élet... Ha jóakaródat temeted... Ne törjön össze a fájdalom... Erőidet próbáld... gyengéknek bizonyultak... Nem érted. Nyomott hangulat vesz erőt rajtad. Éjszaka van. Nem életet fakasztó erő. „Rövid idő és nem láttok engem” (Jn 16,16)... Elrejtőzik életünkben egy időre Krisztus. De higgyünk abban: visszatér az Isten.

2. A jövő reménye éltesse életünket.

Vajon örök-e a köd és a sötétség? Vajon minden csillag lehullott-e az égről? Vajon egészen magunk járjuk-e az élet zarándokútját? Vajon nincs-e felettünk a gondviselő Isten? – Mi legyen a felelet?

a) Reménykedő lélekkel mondjuk: a sötétséget fény váltja, mert övé a diadal. Csak felhő az, amely elvonul, talán zivatart is hoz, de azután megnyugvás száll a helyébe. Majd feltűnik a nap és fény gyúl ki az égbolton. Könyörgünk Hozzád: „Mane nobiscum Domine!” Maradj velünk, uram! Vagy ha nem maradsz most, jöjj vissza minél előbb! Az én utamon is Tereád van szükségem, nélküled őszi hangulat száll reám, fonnyasztó, dermesztő. Veled pedig tavaszi fuvalmak járnak, virágot, életet fakasztanak. „Nem a nap szolgál majd neked továbbra is nappali világossággal, és nem a hold fénye világít majd neked. Hanem az Úr lesz neked örök világosságod, és Istened a dicsőséged” (Iz. 60,19).

b) Meg kell értenem, hogy a te megpróbáltatásod **helykészítés**. Abban az országban, amelynek a fenségében magam fogom azután kivívni illő helyemet. A szárazság idején is odaadó munkámmal várom a termékenyítő tavaszi erőt. Nem tej kell mindig. Ez a gyermekek eledele. – Az erős fát nem öntözzük. Él az a szárazság idején is és még hosszas várakozással is bevárja az eget adta jóságos erőt. – „Mily kellemesek a te hajlékaid, seregeknek Ura!” (Zsolt. 83,2).

Bef.: De mikor már lankadok és gyengének találtatom, Hozzád emelem szavam mondván: csak jöjj vissza! Éjben nem látok Uram és eltévedek! Szemem fénye Téged keres. Jöjj vissza, Uram! Rajtam is beteljesedik sokszor a papi zsoltosma esti imájából idézett lealkonyulás. „A napvilág leáldozott...” De folytatjuk imádkozó dalolással: kérünk kegyesen Tégedet, hogy fényed világítsa be életünket!

*

– A most következő beszédvázlatok **szerves folytatásai az előzőknek**. Ezért a sorszámot sem változtatjuk meg. Az eltérés csak annyiban észlelhető, hogy sokkal rövidebben fogjuk mondanivalónkat, mint az előzőkben. Tesszük pedig ezt azért, mert a többi **hasonló tételt** fejtegető beszédvázból teljesen kiegészíthető. Itt inkább az a feladat, hogy **új keretbe** tudjuk öltöztetni a Mester és az Atya kapcsolatát, továbbá a Mester és az emberi lélek egybetartozandóságát. A **keret** új és a **tárgyalási anyag** is eltérő területről kerül össze; ezért gondoljuk, hogy sok új és eredeti meglátást kínálunk a gondos szónoknak.

4. beszéd: Atyámhoz megyek

Bev.: A ti „hazatéréstek” öröm. Én is **Atyámhoz** megyek.

1. Atyámtól jöttem...

- a) Küldetés – az életem.
- b) Emberi – a születésem.
- c) Istenemberi – a halálom.

2. Atyámhoz megyek...

- a) Akivel egy Személyben éltem.
- b) Akivel egy Személyben élek.
- c) Aki titeket is gyermekként fogad.

Bef.: Örüljete ti is, mert a **ti** Atyátokhoz megyek! Ahhoz, aki titeket is hazavár.

5. beszéd: A Mester ígérete erő

Bev.: Eltűnik-e életünkből egészen a Mester? – Ha Őt kérdezzük, bizonyára vigasztaló volna a szava, mert reámutatna: nem tűnök el teljesen életetekből. Azt jól tudjuk, hogy az Úr biztató szava reményt ébreszt. Kérdezzük tehát, hol találunk Mesterünkre?

1. Látni fogtok – Egyházamban.

- a) „Legeltesd bárányaimat...” (Jn 21,15).
- b) „Íme én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20).

2. Látni fogtok a kenyér színében.

- a) „Ez az én testem” (Mt 26,26).
- b) „Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

3. Látni fogtok – örök dicsőségemben.

- a) Atyámhoz megyek.
- b) Helyet készítek nektek.
- c) „Jöjjetek Atyám áldottai!” (Mt 25,34).

Bef.: De szavai **valóságok és lélekerő források**. – Ilyen gondolkodás mellett igaz lesz ez a tétel: **látjuk az Urat!**

6. beszéd: Rövid szomorúság – örök boldogság

Bev.: A világ, az ember és Isten világának élettartalmát három szó fejezi ki a legjobban: véges, végnélküli és Végtelen.

1. Véges időre távozom.

Itt a Mester a világ szémszögéből ítél. Ahol földi életet élt – ott a végesség volt a domináns. Ő ezt igen kevésre becsülte. „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelke azonban kárt szenved?” (Mk 8,36). Az egész hegyi beszéd erről szól. De jól tudta, hogy az embernek ez érték, tehát Maga is erre hivatkozik. Miben érték? Értékek szerzésére.

2. Végnélküli életre készíti az embert.

A teremtés már ezt adta. Az Isten állandóan élesztette. A megváltás erősen hangsúlyozta. És végül a Messiás megszerezte. Ez az élet igazi értéke. Erre törjön az ember.

3. A Végtelent pedig jutalmul kínálja.

Az Isten – Minden.

Az ember – a Végtelent nyeri. Nem úgy, hogy kimeríti, hanem úgy, hogy állandóan Vele töltekezik. Nem a pára a tengerben, hanem a **gyermek az Atya szeretetében**. – Ezt keresi meg a távozó Krisztus.

Bef.: A véges eltűnik, a végnélküli életet él, a Végtelen örök Lét. Mi a három kapcsa? Az első a lépcső, a másik a felfelé törő és a Végtelen Istenben **személyes szeretet boldogságát élvező**.

7. beszéd: Jelen fájdalom – jövő életöröm

Bev.: A Gyermekek születésének evangéliumi leírása... Fájdalom és öröm (új élet született).

1. Fáj a veszteség.

- a) Emberi kapcsolatok (látás, hallás...).
- b) Szeretet érzés (vigasz, öröm).

2. De örömmre hangol a jövő nyereség.

- a) Lelkiekben veendő javak.
- b) Örök életben vett életkincsek.

Bef.: Új ember születik, ha az Istennel találkozunk.

8. beszéd: A Mester az Atyához megy

Bev.: A Mester feladatát befejezte.

1. Égből indult a megváltás.

2. égbe száll a Megváltó.

Bef.: Nem kell félnünk és szomorkodnunk, Mesterünk Isten voltával ott is velünk.

9. beszéd: A Mesterrel – az Atyához

Bev.: Vehető ebből a gondolatból: „...hozzá megyünk, és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

1. Tanításai nyomán szerzett életkincsekkel kopogtatunk.

2. Örök kapukon túl Vele találkozunk.

Bef.: Legyen ez a gondolat: örökké az Isten nagy családjában.

10. beszéd: Mindig erőnk az Isten

Bev.: Isten nélkül semmik vagyunk.

1. Krisztus emberi alakjában...

2. Atya láthatatlan valóságában...

Bef.: Életünk minden rezdülésében velünk az Isten.

11. beszéd: Földi életünkben – és örök együttesünkben

Bev.: A végnélküli emberélet előjátéka – a földi élet.

1. Felénk áramlik mindenben az Isten kegyelme.

2. Vele éli örök életét az életcélba futó földi népe.

Bef.: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel.17,28).

12. beszéd: Isten vezetésével – biztos a célérés

Bev.: Ezt a kérdést vesse fel: van-e élő Ráfaelünk?

1. Kísérőnk az Úr.

2. Hazakísér az ég Ura.

Bef.: Isten vezetése mellett biztos a „hazaérkezés”.

13. beszéd: Isten gyermekei vagyunk

Bev.: Magyarázzuk a „Miatyánk” bevezetését, amely Isten fiainak tételez fel bennünket.

1. Már a földi életben...

2. De még inkább örök otthonunkban...

Bef.: Nyerhető ebből a boldogító tudatból: érdemes az élet, mert Isten gyermekei vagyunk.

14. beszéd: A család népe és az elhagyottak egyedülléte

Bev.: Rajzoljuk meg a boldog családot és a szegény árvák együttesét... Tárgyalásban térjünk arra, milyen boldogtalan és milyen boldog lehet az ember.

1. Istenatya árváiként.

2. Istenatya családtagjaiként.

Bef.: Így milyen boldog lehet az ember. Mindent tegyünk meg, hogy Atyánk családjához tartozunk!

15. beszéd: Életünk igazi tartalma

Bev.: Mi adja életünk boldogságát?

1. Földi életünkben reményünk.

2. Örök életünkben – Isten látásunk.

Bef.: Reményeink felé törünk és részleges elérése is boldogságunk; de célbafutásunk kiteljesülése Isten színről színre való látásunk.

* *

c) alcsoport: Végezetül szót ejthetünk a például hozott – édesanyáról is...

Mégpedig a következő beszédteteleket fejtegethetnénk: alaphangja lehetne **az édesanya alázatos fájdalma és az életszületés utáni boldog öröme**. – Szinte bekapcsolódhatnak abba a nagy gondolatba: **az életszolgálat szent fájdalom, de az életkibontás végnélküli öröm**. – Így az alapütem itt is az lehetne, hogy az élet végnélküli érték és végnélküli boldogító isteni ajándék. – Nem volna helytelen, ha a következő beszédtetelek úgy szélesítenének ki, hogy állandóan kicsendülne belőlük a **szerelem dinamikája**, ami azután szinte természetesen reáutalna **a végnélküli kapcsolatok ősi gyökérzetére**. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. beszéd: Az életszolgálat útján

Bev.: A felserdülés munkája a házasság szentségének ereje...

1. Nagy testi és lelki készülés előzi. Ez az **egyéni élet** szolgálata.

2. Nagy testi és lelki szolgálat kíséri. Ez az **új élet** szolgálata.

Bef.: Az élet kibontakozása végül is Isten diktálta szolgálat.

2. beszéd: Az „új élet hajnalhasadása”

Bev.: Legyen annak az örömnek színezése, amely a szülők öntudatát tölti be.

1. Az anya öröme...

Persze a fájdalomon kiinduló öröm fejtegetendő...

2. Az apa öröme...

Persze a kezdődő teher nehézségén induljon a fejtegetés.

Bef.: Új feladat elé áll a boldog család.

3. beszéd: Az „új élet” beköszöntésénél

Bev.: Az Írás szava szerint állítandó be az édesanya élete. „Az asszonynak pedig mondá: Megso-
kasítom gyötrelmeidet s terhességed kínjait: fájdalommal szülsz a gyermeket s légy a férj hatalma
alatt, az meg uralkodjék rajtad” (1Móz. 3,16).

1. A jó édesanya áldozata.

2. De ebből levezethető a jó édesanya öröme.

Bef.: Fájdalmas a beköszöntés, és öröm az „itthon levés”.

4. beszéd: Az „új élet” virágzásánál

Bev.: Az életnevelés –gondok tárgya. Sőt álmatlan éjszaka, mert gondos az anya lelke.

1. A testi és szellemi fejlődés gondja.

2. Majd az életrejtélyek szent feltárásának feladata.

Bef.: A gondok között szerzi életörömeit a jó édesanya.

5. beszéd: Az élet sodránál...

Bev.: Mi lesz a gyermekből?...

1. Anyagi életben...

2. Lelki vonatkozásban...

Bef.: Fejtegetendő, hogy sohasem fogy a gond.

6. beszéd: Az „örök élet hajnalánál”

Bev.: Fejtegezzük, hogy ide is el kell kísérni a gyermeket...

1. Fájdalommal, ha ő temeti...

2. De kétkedő fájdalommal, hogy magával viheti-e?

Bef.: Összefoglalandó, hogy mindig velük akar élni a jó édesanya.

* *

Beszédláncok

Most olyan beszédláncok következnek, amelyek a Mesterrel való **találkozás ősi vágyát** és a **talál-
kozás tényeit** ismertetik, majd az **elszakadás szomorúságát** és a **viszontlátás örömeit** fejtegeti. De
felveti azt a kérdést is, vajon egyáltalán **elszakadhatunk-e** égi Mesterünkötől?

I. beszédlánc címe: „Az Úrral való találkozás”

Ez a beszédlánc azokat a gondolatokat fogja egybe, amelyek a Mesterrel való találkozások idejét

akarnák megmutatni. Jól tudjuk: **mindnyájan** találkozunk a Mesterrel és **kell** találkozunk a Mesterrel. – A kérdés: hol és mikor?

1. beszéd: A találkozás lélektana

Bev.: Ember abban emelkedik ki az összes lény fölé, hogy személyiség, aki magába zárja és elzárja az egész világot. Valóságos Anteus, az eget tartó, és Herkulese az egész világnak, az életotthont tisztító... Benne a legősibb törekvés – a **kapcsolatkeresés**, a **találkozás** meg az **erőátvitel** a többi személyhez való összefüggésben. – De kicsoda a személyek Személye? Az az Isten, Akivel szintén találkozni akar minden áron az ember.

1. Vágyva vágyódik utána.

a) Érzelemmel.

b) Értelemmel. Figyelmezz azonban arra, hogy **észrevedd** a szent közeledését (előjelek...).

2. Kapcsolatok felvételére tör.

Figyelj arra, hogy kapcsolódj is a csodás lélekkapcsokkal (látás, érzés, tudás, szeretet, kegyelem-áradás... „Lélekfuvallom”...).

a) Belőle – venni.

b) Neki – adni.

c) Vele – élni.

Bef.: Ha pedig mindezt röviden akarnók egy tételbe fogni, akkor azt lehetne mondani: ez a törtetés a végnélküli lélek gravitációja az Isten felé. Boldog, aki ezt eléri és így él Isten szent közelségében.

2. beszéd: Már a keresztség csordulásában...

Bev.: Hívő lelkünk Isten követének tart minden embert. Nem hiába mondja a pogány **Tagore** is, hogy „minden újszülött Isten szeretetének csodaténye és Isten jóságának égi követe”. Mesterünk házanépét, szíve tárgyát is a gyermeknép alkotta. Tőlük fogadta még legszívesebben a dicséretet is. „Kisdeded és csecsemők szájával hirdetteted ellenségeiddel szemben dicséretedet” (Zsolt. 8,3). – És a ma gyermekét meglátogatja-e az Úr?

1. Még nincs is öntudatunk.

Figyeljük csak a kisdeded életét.

a) Az Újszülött első útja – a templom. Keresi a gyermek – jó szülők útján – égi Küldőjét (ez a keresztség útja).

b) Az első szent mosás – a keresztség csordulása. „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni” (Mk 16,15). Ez már a megasztulás ténye. Itt már lélektalálkozásról van szó, mert a Mester istenivé nemesíti a „status lapsae naturae” emberét. A lélekmegszentelődés módja még titok, de az örök élet számára már megnyílt az ajtó.

c) „Királlyá kenése” – a Mester kegye. Belép tehát az embernői ember, de hazajut –az isteni ember. Mennyi remény, mennyi szeretet, mennyi isteni ajándék hordozója a kicsi ember. Ember alig érti, de Isten szeretetéből megérzi. Ezért is szeretjük annyira az ártatlan gyermeket.

2. És máris hozzánk szegődik a mi Urunk.

a) Ez a szent „leöntés” – szerződése.

b) Ez a szent szerződés – egybefonódás.

c) Ez a szent egybefonódás – állandó kíséret.

d) Ez az állandó kíséret – örök életig tartó.

Bef.: Így nem is igaz, hogy távol lehetünk Mesterünkötől. – Régi szokás volt: meg is áldoztatták a picit. Most a kegyelem teljével indul, hogy később a kegyelem kegyeivel erősödjék.

3. beszéd: Jó szüleink képében...

Bev.: Földi életünk –már a beköszöntés előtt is – szülők életének ajándéka. Az életrelobbanásban lélek az Istené, testadás az emberé. – És az élet sodrában? Minden látható gond és munka a szülőké, de minden **isteni indítás** – szülők lelkét és a mi lelkünket is érinti. – Miképpen közeledik a Mester a szülők lelkén át a gyermeknéphez?

1. Tanítva nevelnek.

Ez annyit jelent, hogy hozzájuk küldettek, és így „Isten gyermeknyáját” tanítva oktatják.

a) Ki küldötte őket? Az Isten a természet szent törvényével. A szeretet és gondozás parancsával. Íme: így végül is Isten van velünk.

b) Miért küldi őket? Hogy testi életünk gondjuk tárgya legyen. Hogy tanítsanak. Íme: gondozás és tanítás útján – Isten van velünk.

2. Nevelve Istenhez vezetnek.

De az is kérdezhető, hogy a mi isteni küldetésünk alapvetésben mit akar velünk?

a) Maga a születés is azért van, hogy Istenhez térjünk...

b) A nevelés pedig azt akarja elérni, hogy Istenhez vezetessünk. Azért, mert ez a mi célunk.

Lám, tehát ilyen vezetésben is Istennel találkozunk, mert akik Hozzá akarnak vezetni, azok az úton is Vele akarnak kapcsolatban tartani (Lásd: ima, szentelmények, szentségek).

Bef.: Földi életünk tehát a **küldött** szülők erejével Istenhez kapcsolódó. Nevelésünkkel pedig a **személyes Istennel** való találkozás.

4. beszéd: A Kereszt tövében...

Bev.: Minden oltár, templom, úttérő, szoba kereszttel ékített. Miért? Mert ez a szent jel örök figyelmeztető arra: **itt találkozik az ember a Mindenható szeretetével.** – De miért vonzódunk oda?

1. Bűneink súlya miatt.

a) Nem bírjuk magunk. Találkozást keresünk az Istennel.

b) Krisztus áldozatához húzódunk. Segítőt keresünk az Istenben.

c) Az áldozat kegyeiből várunk. Megváltást várunk Istentől.

2. A Kereszt védelme alatt.

Viharos az életút. Még elhatározások után is gyenge az akarat.

a) Védelem – a bajok ellen. Itt is – velem az Isten.

b) Védelem – az élet útjának nehézségei idején. Itt is – kísér az Isten.

Bef.: Jó nekünk ott lennünk, ahol a Szeretet Áldozata a mi életünk szent védőbástyája.

5. beszéd: A kenyér színe alatt...

Bev.: Földi fejlődésünk titkos ereje a kenyér életrejtélyében pihen. Azt tudjuk, hogy életfenntartó tételünk: a kenyér vétel – erő vétel! – De találkozunk-e a „lélek Kenyér” erejével?... A felelet ez: igen! Mégpedig „csodás kenyértörés” áldott tényében: a végrendeletben Magát adó Krisztus szeretetét sugárzó Oltáriszentségben. – Hogyan megy ez végbe?

1. Éhségben – Hozzá sietünk.

a) Van lelki éhség (szamariai asszony – és az élő víz: „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13-14).

b) Van lelki igény (magasabb rendű élet igénye. Kevés a föld terített asztala).

2. Eledelt Tőle kapunk.

a) Ígérte. „Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhez többé” (Jn 6,35).

b) Megadta. – Utolsó vacsora: „Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre”. Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: „Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek ontok” (Lk 22,19-20).

Bef.: Lelkünk Istennel való találkozása – a Szent Kenyér vétele.

6. beszéd: Utolsó percünkben...

Bev.: Életünk – földi vonalon – utolsó perceit élve – szintén szeretne találkozni a Mesterrel... Magunkra hagy-e ebben a nehéz percben az Isten? Az apostol ilyen utasítást ad: „Beteg valaki köztetek? Hivassa az egyház papjait. Imádkozzanak fölötte s kenjék meg olajjal az Úr nevében. A hitből fakadó imádság üdvére lesz a betegnek és az Úr megkönnyebbíti őt, ha pedig bűnben van, bocsánatot nyer” (Jak. 5,14-15). – Mit tesz tehát most is az Úr?

1. Kopogtat lelkünk kapuján.

a) „Ego te absolvo...” Ez a földi leszámolás. Azt is mondhatnám: a tiszta lélek találkozása az egek

Urával.

b) „Accipe viaticum...” Ez az isteni Kíséret adás.

2. Kísérőnk életünk legnagyobb útján.

a) Örök ösvényen – a Bíróhoz megyünk... Ez a biztató ítélet reményével gazdagít.

b) Perducat te ad vitam aeternam... Ez pedig az áldozati Bárány kísérete – az örök Bíró elé.

Bef.: Boldog ember, akit a Mester kísér! Imádkozzál érte!

*

– Most azután olyan **beszédláncok** következnek – egész röviden –, amelyek egységes gondolatfűzésbe fogják azokat a gondolatokat, amelyek az **előző** együttesben fejtegetettek. Azért olyan rövidek, mert a **keretek újszerűsége** mellett a már fejtegetett igazságokat **elevenítik fel**.

I. beszédlánc címe: Az elválás szomorúsága és öröme

1. beszéd: **Az elszakadás – könnyet fakasztó**

2. beszéd: **Az elválás – rövid ideig tartó**

3. beszéd: **A találkozás reménye – vigasztaló**

4. beszéd: **Az örök együttes – lélekderítő**

*

II. beszédlánc címe: Modicum – aeternum

Lényege: a végesség és végnélküliség magyarázata.

1. beszéd: **Az elszakadás – modicum**

1. Vele voltunk.

2. Tőle váltunk.

2. beszéd: **A vágy – aeternum**

1. Végnélküliség – a vágyunk.

2. Istenhez közeledés – a lélekáhítózásunk.

3. beszéd: **A fájdalom – modicum**

1. A ma fájdalmát – gyógyítgatja az idő.

2. Az élet örömet lengeti – a jövő.

4. beszéd: **A boldogság – aeternum**

1. Lélektelítettség – boldogság.

2. Boldogságok boldogsága – „végnélküliség”.

*

III. beszédlánc címe: Elszakadhatunk-e a Mestertől?

Lényege: eltávozhat-e a Mester?

1. beszéd: **Mi – igen**

Bev.: Bűnös ember elesettségének oka.

1. **Bűneinkkel elszakadhatunk.**

2. **Mert Istennel bűnben nem találkozhatunk.**

Bef.: Szeretet lehet a találkozás alapja!

2. beszéd: Ő – soha

(örök Szeretet)

1. Ő – velünk.**2. Mert Ő – örök Atyánk.****3. beszéd: Mi visszatérhetünk**

(Bűnbánat)

1. Hívogatja az eltévedt bérányt.

„Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20).

2. Örömmel fogadja a hazatérő bérányt.

„Ha valakinek száz juha van s egy elcsatangol közülük, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a hegyen és nem megy, hogy megkeresse az eltévedtet? (Mt 18,12).

4. beszéd: Ő – mindig a mienk

(Örök léleklakónk)

1. Földi életben – lélekben.**2. Örök életben – életben.**

*

IV. beszédlánc címe: A hazatérés öröme

Lényege: mit érez a hazatérő?

1. beszéd: Az Úr aklának örömei**1. Öröm a nagy együttesnek.****2. Öröm a gazdának.****2. beszéd: A Pásztor jelenlétének boldogsága****1. Pásztorhoz simul a bérány.****2. Boldogsággal telített a Pásztor.****3. beszéd: Az állandó „hazavándorlás”****1. Mind, mind vándorolunk.****2. Mind, mind hazatérünk.**

„Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

4. beszéd: A boldog hazatérés**1. Az örök aklok kapuja tárul.****2. A boldog hazatérő – atyai kebelre borul.**

*

V. beszédlánc címe: Akik az Úrhoz fűződtek

Lényeg: milyenek az Úr lélektartozékai?

1. beszéd: Az egek felé nézők**1. Szemeink súrolják.****2. Lelkünk érinti.**

2. beszéd: **Az egekből kegyelmet várók**
 1. Csordult az ég harmatja.
 2. Üdül a föld „sarjadéka”.
3. beszéd: **A kegyelemmel élők**
 1. Isten adja a kegyelmet.
 2. Ember használja és ebből teremti az isteni életet.
4. beszéd: **Az Istenben élők**
 1. A földön.
 2. Az égben.

*

VI. beszédlánc címe: Az Úrhoz fűződés boldogsága

Lényeg: Urunkhoz fűződésünk életünk boldogsága.

1. beszéd: **Személyes kapocs**
 1. Személy az ember.
 2. Örök Személy az Isten.
2. beszéd: **Kegyelmi kapocs**
 1. Természetünk emberi.
 2. Kegyelem természete – isteni.
3. beszéd: **Élő kapocs**
 (Szőlőtőke hasonlat...)
 1. Tőke a Mester.
 2. Vessző – az ember.
4. beszéd: **Örök kapocs**
 (Örök élet valósága)
 1. Végtelen Személy az Isten.
 2. Vele él személyes szeretetben a végnélküli ember.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckéhez fűződő beszédek

A Szentlecké szövege így szól: „Szeretteim, mint vándorokat és hontalanokat intelek titeket: tartózkodjatok a testi kívánságoktól, melyek a lélek ellen küzdenek. Viselkedjétek helyesen a pogányok között, hogy – bár azzal rágalmaznak, hogy gonosztevők vagytok – jótetteitek láttára magasztalják majd Istent látogatása napján. Engedelmeskedjétek az Úr kedvéért minden emberi méltóságnak: akár a császárnak, mint legfőbbnek, akár a helytartóknak, akiket ő küldött a gonosztevők megfenyítésére és a jók dicséretére. Istennek ugyanis az az akarata, hogy feddhetetlen étellel elnémissátok az oktalanok tudatlanságát: szabad emberként, de nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójának használják, hanem mint Isten szolgái. Mindenkit becsüljétek! A testvéri közösséget szeressétek! Istent féljétek! A császárt tiszteljétek! Szolgák! Teljes tisztelettel engedelmeskedjétek gazdáitoknak, nemcsak a jónak és engedelkenynek, hanem a szigorúnak is. Értékes ugyanis, ha valaki Istenhez tartozása tudatában elviseli a bántalmat, bár igazságtalanul szenved” (1Pét. 2,11-19).

A Szentlecké szövegének rövid tartalma így szól: legyetek **élettel** az Isten igaz szolgái és higgyétek, hogy erre képesít titeket az Isten kegyelmi ereje. – Szólni lehetne tehát a pogányok ítéletéről, a ke-

resztények életéről, az apostol kéréseiről; végül a keresztények viszonyáról ilyen formán: a hatalom, és a krisztusi ember. – Lássuk ezeket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: A pogányok ítélete

(Az ítéletek)

Bev.: A pogányok ítéletéről szól a Szentlecke. Arról a **látszat szerinti** ítéletről, amely rendszerint igaztalan és méltánytalan. – A **belső** világot kell nézni és ennek alapján ítélni. Ilyen belsőt látó szemek – a jók szemei és mindenekfelett – az Isten szeme. Jól tudta ezt Justinus hitvédő is, amikor a pogányok vádjait cáfolta a római császár előtt. Érve az volt: ne a külsőt nézzétek, hanem a szellemi tartalom szerint ítéljétek! – Kérdés: a pogányok szemei mit láttak, és ajkuk mit ítélt?

1. Első vádjuk ez vala: A keresztények erkölcstelenül élnek.

Az ítélet gyökere abban található, hogy a „**rejtett fegyelem**” (disciplina arcani) sok dolgot homályba vont a **kívülről** benézők előtt. Inkább tévedés volt a hirtelen ítélet.

a) Mert mit **láttak** ők a keresztények életében? Láttak „imádást”. Mégpedig kereszt felé forduló térdelésben... A felületes ember hamarosan kiáltotta: íme, „fából faragott bálványt” imádnak! – Láttak „imádást”. Mégpedig Kenyér felé forduló imádást... Kézenfekvő volt a vád: kenyeret imádnak! – Láttak rabszolgával való keveredést... Ez a „szeretközösség” nem mutatta „erkölcsösnek” a keresztényeket. Sőt, nemcsak nem emelte megítélésüket, hanem ellenkezőleg, alacsonyabb rendűeknek bélyegezte őket. – A jelek – a régi felfogás szerint – erkölcstelenségre utalnak, pedig valójában az ember-testvériség fenségéről daloltak.

b) Mert mi **történt** a keresztények életében? Valójában az történt, hogy a krisztusi erkölcs szerint éltek életüket. Az imádás Krisztusnak, Isten Egyszülöttjének szólt. Ez a gyökéret lett a keresztény erkölcs alapja! Az imádás a Szent Kenyérnek szólt. Ebből fakadt az Erő! A szeretet mindenkivel szemben kötelező volt. Ebben sarjadt az „egy akol és egy pásztor” és a „szentek egyessége”. Az az egység, amely a természetfeletti kegyelemmel telítetten törhetetlen és szent egységbe fonta „Krisztus népét”.

2. Második vádjuk így szólt: A keresztények emberhúst esznek.

A keresztények közössége tényleg étkezett. „Kenyeret” törtek és Krisztust vették...

a) A pogányok erről csak hallottak, hallomásból tudták, de **fizikailag** értelmezték. – Az „emberhús” az Úr Szent Testének vételét értelmezi – balgán. Sőt „Justin Apológiája” foglalkozik vele. Ez volt a „**disciplina arcani**”... A hallottakat **képzelettel** színezték. A képzelet a szellem játéka és így az élet csalókás képsora... Ennek eredménye – a helytelen ítélet.

b) Mert valójában mi **történt** akkor, amikor Krisztus Önmagát adta nekünk? Önmagát adta még az Eucharisziában is, hogy erőnk legyen. Mesterünk mondja: „Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok manát ettek a pusztában és mégis meghaltak. Itt a mennyből alászállott kenyér, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,48,51).

Bef.: A mai napon távozva, könnyen ítélező ember, ne felejtse, hogy a pogányok mintájára jár sz el, ha csak a **felületlátás** és **hírhallás** nyomán alkotsz ítéletet és emelsz vádak! Mert a „látás-hallás” útján rendszerint csak féligazságot szerezhet az ember. Észleli és felfogja a **külsőt**, de nem értékeli a belsőt. –De jól jegyezd meg: az Isten látja az igazi **szándékot** és **lélektartalmat**! Azért mondja az Írás: „Ha Istenünk nevét felednők, ha kezünket más istenhez emelnők: nemde számonkérné azt az Isten? Hiszen **ő ismeri a szív rejtekeit**” (Zsolt. 43,22). Épp azért életelvedd tedd ezt: az igazi ismeret – az Isten szemével látó **lélekismeret**, és ennek nyomán csendülhet – **valódi ítélet**.

*

Ez a beszéd reáépíthető a „**hírharang**” meséjére. Tartalma szerint a „hallottak” és „látottak” terjengős elmesélői csak a **felületet** látják és a **dolgok hátterét**, lényegét nem. – A mese szerint jár a „hírharang”, beszél és zavart, de senkinek semmi jót sem okoz... **Alkalmazás:** kerülni a hangoskodó hírhordozást, mert annak eredménye: mások szomorítása és bántása!

*

2. beszéd: A keresztények élete (Erkölcsei beszéd: Vita christiana)

Bev.: Az élet Isten legkedvesebb áldozata. Nemcsak **halálban**, hanem állandó közvetlenségben. – Sőt valósággá válása annak a tanításnak, melyet isteni Mesterünk hirdetett. Mesterünk **életet akart adni**. – Miben jelentkezett ez az isteni élet?

1. A szeretet élő himnuszában.

Az az élet, amely Krisztust követi, az a Mester diadalának csodája. Legyen tehát életünk:

a) Zengő élet. Dal legyen maga az élet. Húrokra szedett muzsika. A húrozat hangolását adja a Mester, a dalt zengje az **élő ember**.

b) Tündöklő élet. Fényes, mint a nap. Tiszta, mint a forrás, csillanó, mint a táncoló napsugár. Ez az élet – Isten tervét tükröző élet.

c) Tevékeny élet. Nem zárt és visszahúzódó. Magunkat teremtő és másokat szolgáló.

d) Isteni élet. Isten természetén épüljön, jobban mondva, abból sarjadjon. – Égi virágokat hozzon, örök virágokat, érenyvirágokat teremjen. Ez a Mester kínálta legtökéletesebb élet. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

2. A tisztaság illatos virága.

Legyen valóságban **tiszta** és **Istent utánzó**.

a) Királyi kenet illata. Ez az első szent közeledése az Egyháznak – a vízöntés után. Királyi lélek lettél.

b) Keresztségi kendő. Ezt vesszük ajándékképpen a csorduló víz után. Első ajándék. Jelképes.

c) Keresztségi gyertya. Ezt kapjuk jelképes égi ajándéknak.

d) Isten gyermeke lettél. Ez már eredmény és valóság. Isten látja, ember gondolja.

Bef.: Ez az élet – keresztény élet. Igazolja azt: Isten fiai járnak a földön. Koronás lelkek, kiknek élettartalma a szent kenet, és életkiáradása illatozó szeretet.

* *

Beszédláncok

A most következő beszédláncok sorozatot is alkothatnak, de külön is elmondhatók. Összefüggő címük lehetne: **„Isten vándornépe”**

Mi volna a tárgya ennek a gondolatcsoportnak? Röviden ez: **Isten életútra indít és az apostolok szavain át az életút helyes járására tanít.** – Mintha arra akarnának feleletet adni: amit az evangéliumi ifjú kérdezett: „Jó Mester, mit kell tennem, hogy elnyerjem az örök életet?” (Mk 10,17). – Lássuk ezeket egyenként és rövid rendezésben.

I. beszédlánc címe: A helyes útra tanítás...

1. beszéd: Az apostolfejedelem kérelme

Bev.: Minden apostoli beszéd: kérés, utasítás és végül parancs.

1. Legyen útiránytok az Úr.

2. Legyen a hűséges követés életed célbajutása.

Bef.: Annak a boldogságnak rajza, amelyet a célbafutott vándor érez...

2. beszéd: Tartózkodjatok a testi kívánságoktól

Bev.: A negatív parancs a legkeményebb. Figyeljete reá.

1. Ösztönössé alakítja élteteket.

(Ezért veszélyesen fenyegető)

2. Kiöli nemesebb vágyaitokat.

Bef.: Legyen az a hasonlat, amelyet a kialudt vulkánokból meríthetünk. Csendes világ... Vagy lehetne ez a gondolat hasonlat is: az elpusztult és szertehullott szervezet...

3. beszéd: Jó magaviseletet tanúsítván a pogányok között

Bev.: Példánk sokat segít.

1. Jó viselkedések magatok értéke.

2. De a pogányok életmintája is.

Bef.: Ilyen munka termelő munka lenne, mert alakítaná a pogányok lelkét.

4. beszéd: Jó cselekedeteitekből megismernek titeket

Bev.: A jó saját értékének sugárzása.

1. A jó cselekedet világító erő.

„Facta illuminata”.

2. A jó cselekedet követésre indító.

„A példa vonz”.

Bef.: Lehet az az elképzelés, amely szerint sokan mennek és mendegélnek a „jó tettek embere felé”.

5. beszéd: „Dicsőítsétek Istent a látogatás napján”

Bev.: Isten mindenkihez közeledik.

1. Látogat az Úr kemény kopogtatással.

(Bajok!)

2. De látogat kegyelmi indításokkal.

(Javak)

Bef.: Isten mindig gazdagít! „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és velem étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20).

*

II. beszédlánc címe: „Hódolás a hatalom előtt”

Talán azért volna fontos így egységbe fogni az apostol tanítását erről a kérdésről, mert a gyakorlati élet igen sokszor felveti ezt a kérdést. Így világosan tudni az Egyház tanítását, amely végül is abból az alaptételből fakad: minden hatalom az Istentől! Ennek azután igen kemény következményei vannak: hódolattal kell lenni minden hatalommal, még ha erőszakos rendet is tart fenn; mégpedig azért, mert a legkisebb rend is nagyobb a rendtelenségnél és szélvertségnél. – Ezek a beszédek is külön-külön is elmondhatók. Lássuk ezeket egyenként.

1. beszéd: Engedelmesek legyetek minden emberi teremtménynek

Bev.: A többség parancsai alázatos meghallgatást diktálnak.

1. Az alázatosság erény.

2. De hatalom a tekintély.

Bef.: Nem szolgaság, hanem tisztelet. Miért? Szeretet indít és szeretetre hangol.

2. beszéd: „Királyok, helytartók, fejedelmek”

Bev.: Akármilyen nevet viselnek, mindig Isten adta hatalmat képviselnek.

1. A földi hatalom képviselői.

2. A nép egyetemes jólétének szolgálói.

Bef.: Szolgáljuk őket, mert ők szolgálnak bennünket.

3. beszéd: A hatalom hivatása a gyakorlatban

Bev.: Irányítók az irányítottak, és irányítók a hatalom képviselői is.

1. Büntetik a gonoszt.

„Engedelmeskedjete... akár a helytartóknak, akiket ő küldött a gonosztevők megfenyítésére” (1Pét. 2,13 és 14).

2. Jutalmazák a jót.

„...és a jók dicséretére” (1Pét. 2,14).

Bef.: Így életlehetőséget biztosítanak.

4. beszéd: „A gonoszok palástjától óvakodjatok”

Bev.: Adható ebből az összehasonlításból: védő palást – rejtőzést biztosító palást.

1. A szabadság a lélek kibontakozásának alapja.

2. De ezt nem biztosítja a gonoszság palástja.

Bef.: Lelkek fejlesztői legyetek!

5. beszéd: Mindenkit becsüljete

Bev.: Kicsoda a „mindenki” köre? Kit szeressünk? Kit féljünk? Kit tiszteljük?

1. Az Istent féljete.

2. A „királyt” tiszteljete.

(Hatalom képviselői!)

Bef.: Így boldogan élhete.

*

– A most következő beszédláncok egész rövid tervezetek – a hatalomról...

I. beszédlánc címe: A hatalom hivatása

1. beszéd: **A rend fenntartása**

1. Kapcsolatok ismerete.

2. Tárgyi és személyes kapcsolatok rendezése.

2. beszéd: **A béke szolgálata**

1. A béke – Isten galambja.

2. A béke – a lélek fejlesztője.

3. beszéd: **A jók jutalmazása**

1. Elismeri a jót.

2. Jutalommal serkenti a fáradozót!

4. beszéd: **A gonoszok büntetése**

1. Büntetés – javítson.

2. A javuló bűnös – hazatérhessen.

*

II. beszédlánc címe: Minden hatalom eredete

1. beszéd: **Isten a mindenség irányítója**

1. Tőle az élet törvénye.

2. Neki jár a hódolat alázkodása.

2. beszéd: **Ember a hatalmat gyakorolja**

1. Értelmes lélekkel áldoz az ember.

2. Hogy értelemmel tartalmat adjon.

3. beszéd: **A jó irányítás érdeme**
 1. Isten törvénye mindig jó.
 2. Ember végrehajtása legyen jó.
4. beszéd: **A bűnös tettének felelőssége**
 1. Nem vetni el senkit.
 2. Emelni mindenkit.

*

III. beszédlánc címe: A hatalom és az ember

1. beszéd: **Tiszteljed a törvényt!**
 1. Isten adta!
 2. Ember kövesse!
2. beszéd: **Az igaztalan törvény?**
 1. Minden rendet akar.
 2. A rend pedig értéket takar.
3. beszéd: **Mert rend jobb a rendetlenségnél**
 1. Mi a rend értéke?
 2. Mi a rendetlenség értelme?
4. beszéd: **Az élet jobb a halálnál**
 1. Aki halált hoz – az pusztít.
 2. Aki valamelyes életet ad – az éltet.

*

IV. beszédlánc címe: Isten lesz az erőd

1. beszéd: **Isten tudja az életedet**
 1. Ő – alkotta.
 2. Ő – irányítja.
2. beszéd: **Isten engedi az élet folyását**
 1. Vagy akarja...
 2. Vagy irányítja...
3. beszéd: **Isten esetleg akarja a szenvedést**
 1. Küzdelmes az élet útja.
 2. A kereszt az élet megváltója.
4. beszéd: **Isten jóra fordít mindent**
 1. „Est” borul a „nagyvilágra”.
 2. „Hajnal hasad” minden éjszakára.

* * *